

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

בעניין:

1. א.א. שידורית טלפייג' (1989) בע"מ

2. סקריטל בע"מ

התובעות בעב 2198/06

ע"י ב"כ עו"ד איתמר נצר

נ ג ד

1. מאיר דוד

2. בועז מזרחי

3. איזיפון תקשורת ישראל בע"מ

הנתבעים

ע"י ב"כ עו"ד משה שלמוני

בעניין:

מאיר דוד

התובע בעב 8585/05

ע"י ב"כ עו"ד יצחק רותם

נ ג ד

א.א. שידורית טלפייג' (1989) בע"מ

הנתבעת

ע"י ב"כ עו"ד איתמר נצר

פסק דין

1. לפנינו שתי תביעות שהדיון בהן אוחד.

התביעה האחת (עב 8585/05) היא תביעתו של מר מאיר דוד (להלן – **מר דוד**) – עובד לשעבר של שידורית טלפייג' (1989) בע"מ (להלן – **שידורית**), שהתפטר מעבודתו ובה הוא עותר לחייב את שידורית לשלם לו פיצויי פיטורים מכוח הסכם בינו לבין שידורית, פדיון חופשה שנתית ודמי הבראה.

התביעה השניה (עב 2198/06) היא תביעתן של שידורית וחברת בת שלה – סקריטל בע"מ (להלן – **סקריטל**) נגד מר דוד ושני נתבעים נוספים עקב שימוש פסול ברשימת הלקוחות של שידורית ותחרות בלתי הוגנת בה ובחברת הבת שלה. שני הנתבעים הנוספים הם מר בועז מזרחי – עובד שידורית לשעבר (להלן – **מר מזרחי**) וחברת איזיפון תקשורת ישראל בע"מ – חברה שהקימו ה"ה דוד ומזרחי (להלן – **איזיפון או החברה**).

2. תביעתן של שידורית וסקריטל, על אף היותה מאוחרת לתביעתו של מר דוד, משמשת כתביעה המובילה מן הטעם שהבקשה לאיחוד הדיון בתביעות הוגשה במסגרתה. משכך,

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

תכוננה להלן שידורית וסקריטל גם **התובעות** בעוד שמר דוד, מר מזרחי ואיזיפון יכוננו להלן גם **הנתבעים**.

הצדדים והתשתית העובדתית

3. שידורית וסקריטל עוסקות בין היתר במתן שירות מענה טלפוני לעסקים, כאשר שידורית עצמה עוסקת בתחום זה למעלה מ- 15 שנה. השירות שמספקות התובעות לעסקים נועד לחסוך מאותם עסקים את הצורך בהפעלת מרכזיה ובהעסקת מזכיר/ה. שכן במקום שעסק מסוים יפעיל מרכזיה ויעסיק מזכיר/ה לצורך מענה טלפוני, מסופק שירות זה ע"י התובעות הן במהלך יום העבודה והן בסיומו. התובעות מקבלות את השיחות הנכנסות לעסק ומיידיעות את הגורם הרלוונטי בעסק על שיחות הטלפון בדרכים שונות על פי דרישתו – טלפון, הודעת S.M.S או מייל (ס' 4 ו-7 לתצהיר דדוש). כמו כן, מפעילות התובעות מוקדי הזמנת תורים לרופאים ומוסדות שונים. התובעות מעסיקות כ-100 עובדים ובין כ-3,000 לקוחותיהן מצויים משרדי עורכי דין וחברות שונות ומגוונות.
4. מר דוד עבד בשידורית מיום 1.8.1994 בתפקיד של איש מכירות. נעיר, כי לכל אורך ההליך נטען כי מר דוד שימש כמנהל מכירות של שידורית אולם בסיכומים חזרה בה שידורית מטענה זו¹.
5. סמוך ליום 1.8.2004 העבירה שידורית את משרדה לרחוב יעבץ בתל אביב. במהלך החודשים הראשונים ועד למועד בו הושלם שיפוץ הקומות הרביעית והחמישית בבניין ישבו כל עובדי שידורית בקומה השלישית. בסיום שיפוץ הקומות עבר מר דדוש, מנכ"ל התובעות, למשרד בקומה החמישית (ס' 26 לתצהיר מר דוד; עדותו של מר מזרחי – עמ' 55 לפרו' ש' 19 עד עמ' 56 ש' 12).
6. מר מזרחי עבד שנים רבות בדפי זהב בתפקיד של סוכן מכירות. במסגרת עבודתו בדפי זהב היה מגיע למשרדי שידורית בכדי להחתים את מר דדוש על חידוש הפרסום של התובעות בדפי זהב. במהלך שנת 2003 הציע מר דדוש למר מזרחי להצטרף למערך המכירות של שידורית. לאחר התלבטויות רבות קיבל מר מזרחי את ההצעה וביום 1.8.2004 החל לעבוד בשידורית, במקום משכנה החדש, בתפקיד של סוכן מכירות.

¹ סעיף 10 לתצהיר מר דדוש ומנגד סעיף 7 לסיכומי התובעות.

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח
נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי
נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

7. ביום 31.10.2004 סיכמו ביניהם מר דדוש ומר דוד כי שידורית תשלם למר דוד פיצויי פטורים בסיום עבודתו בין אם יפוטר ובין אם יתפטר. עוד סוכמה בין הצדדים המשכורת הקובעת של מר דוד שעל יסודה יחושב סכום פיצויי הפטורים שישולם (להלן – **הסיכום**). הסיכום הועלה על הכתב ביום 7.11.2004, וזהו נוסחו (נספח ב' לתצהיר מר דוד מחודש 12/2007):

"הנדון: סיכום שיחה.

שלום רב,

בהמשך לשיחתנו בתאריך 31/10/04, הרני מעלה את הדברים על הכתב:

1. במידה ותפוטרו ואו תתפטר מחברת שידורית. חברת שידורית מתחייבת לשלם לך פיצויי פטורין על פי החוק ובמועד הקבוע בחוק.
2. פיצויי הפטורין ישולמו לפי שכר ברוטו, כולל תמריצים ועמלות (נכון להיום לפי שכר של 12,544.94 ₪).
3. בכל מקרה של פטורין ואו התפטרות, הענין יעשה בצורה מסודרת, דהיינו התראה על פי הקבוע בחוק. כמו כן העברת התפקיד כולל על חומר/ אינפורמציה הקשורים לתפקיד מי שיבחר לכך ע"י חברת שידורית.
4. מסמך זה מבטל כל מסמך קודם העוסק בנושא שבנדון".

על נסיבות חתימתו של הסיכום חלוקים הצדדים, כאשר למחלוקת זו נידרש בהמשך.

8. ביום 8.2.2005, כשלושה חודשים לאחר שהועלה הסיכום על הכתב, נרשמה איזיפון ברשם החברות. בעלי מניותיה של איזיפון הם מר דוד ומר מזרחי, המחזיקים כל אחד ב-50% מהמניות. מטרותיה של איזיפון כעולה מתדפיס רשם החברות (נספח א' לתצהיר מר דדוש) הן "לעסוק בסוגי עיסוק שפורטו בתקנון". תקנון איזיפון לא הוצג בפנינו, אולם אין לכך משמעות משאין התקנון רלוונטי להכרעה בתובענה.

אין מחלוקת שאיזיפון, ובשמה המסחרי "טלקול", מספקת ללקוחותיה שירות דומה לשירות שמספקות התובעות ללקוחותיה².

להשלמת התמונה נציין כי עורכת הדין שבאמצעותה רשמו ה"ה דוד ומזרחי את איזיפון ברשם החברות היא עו"ד ירדן אלאמאר, אשר ייצגה את שידורית בתביעה שהוגשה כנגדה ע"י אחת העובדות בקשר לתובע (עמ' 35 לפרו' ש' 12 – 18; עמ' 49 ש' 27).

² סעיף 39 ל"בקשה לסילוק על הסף ולחלופין-כתב הגנה" מיום 22.3.2006.

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח
נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי
נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

9. ביום 15.3.2005 פוטר מר מזרחי ע"י שידורית. בהודעה על הפיטורים נכתב כי מועד סיום העבודה בפועל יהיה ביום 15.4.2005.

10. כחמישה ימים לאחר שפוטר מר מזרחי, קרי – ביום 20.3.2005, הודיע מר דוד לשידורית בכתב על התפטרותו, אשר תיכנס לתוקפה ביום 20.4.2005. וזהו לשון ההודעה (נספח א' לתצהיר מר דוד מחודש 12/2007).

"הנדון: מכתב התפטרות

דדוש שלום,

אני מגיש לך בזאת את התפטרותי מעבודתי בחברת שידורית.
ההתפטרות תכנס לתוקף תוך חודש ימים מהיום.
אני מאחל לך ולחברה הצלחה בהמשך."

ואכן, בהתאם להודעתו סיים מר דוד לעבוד בשידורית ביום 20.4.2005.

11. במהלך החודשים אפריל ומאי 2005 ביצעו ה"ה דוד ומזרחי בשם איזיפון את הפעולות הבאות:

11.1. בחודש אפריל 2005 פנתה איזיפון לחברת פאזל סופט בע"מ (להלן – פאזל סופט) שבבעלותה תוכנת 'טלפנית' ותוכנת תורים, המאפשרת לקבוע תורים למרפאה. איזיפון ביקשה לקבל הצעת מחיר לרכישת הרשאות לשימוש באותן התוכנות. ביום 24.4.2005 שלח מר מגורי – מנכ"ל פאזל סופט למר דוד הצעת מחיר לתוכנה³ ובחודש 5/2005 הותקנה בפועל התוכנה במשרדי איזיפון (נספח ז' לתצהיר מר דוד; ס' 4 – 6 לתצהיר מר מגורי).

11.2. ביום 25.4.2005 נחתם בין איזיפון לחברת א.א. מראות בע"מ הסכם לשכירת משרדים ברח' רוז'נסקי בראשון לציון, לתקופה המתחילה ביום 15.5.2005 והמסתיימת ביום 30.4.2007.⁴

11.3. ביום 15.5.2005 נרשמה איזיפון כעוסק מורשה באגף המכס והמע"מ וביום 18.5.2005 נרשמה במס הכנסה (ס' 33 לתצהיר מר דוד; נספחים ב' ו-ג' לתצהיר).

³ הצעת המחיר הוגשה ע"י הנתבעים ביום 11.5.2009 במסגרת "הודעה על הגשת מסמך לתיק בית המשפט".
⁴ הסכם השכירות הוגש במסגרת הודעת הנתבעים על הוספת מסמכים לתיק בית הדין מיום 6.11.2008.

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח
נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי
נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

12. בין לבין, ביום 11.5.2005 נפגשה ב"כ שידורית דאז – עו"ד דויטש, עם מר דוד. הסיבה לפגישה הייתה החשד שהתעורר בליבו של מר דודש במועד בו הודיע מר דוד על התפטרותו ולפיו ה"ה דוד ומזרחי פועלים בשיתוף נגד שידורית. במהלך הפגישה התבקש מר דוד לחתום על "הסכם סיום העסקה", בנוסח הבא (נספח ב' לתצהיר מר דדוש):

..."

3. העובד מתחייב כי במהלך תקופה של 12 (שנים עשר) חודשים שימנו החל ממועד סיום יחסי עובד ומעביד, לא יתחרה, במישרין או בעקיפין, בעסקי החברה, במישרין ו/או בעקיפין באופן ובצורה כלשהם, בין בתמורה ובין ללא תמורה, ולא יהיה בכל קשר עסקי או עיסוק שיש בו משום תחרות עם החברה. בכלל זה מתחייב העובד כי במהלך התקופה הנקובה לעיל לא יעסוק, בין במישרין ובין בעקיפין, כמנהל ו/או כדירקטור ו/או כיועץ ו/או כשותף ו/או כבעל מניות ו/או כנושא משרה ו/או כעובד ו/או כספק שירותים ו/או בכל תפקיד אחר, עבור כל גורם שהוא, לרבות אדם, פירמה, שותפות או תאגיד, המתחרה באופן ישיר בעסקיה של החברה.

4. העובד מתחייב כי במשך תקופת אי התחרות האמורה לעיל לא יפנה ולא יצור קשר, במישרין ו/או בעקיפין, עם עובדי החברה, או הפועלים מטעמה, במטרה להעסיקם ו/או להציע להם ו/או לשכנעם לסיים את העסקתם בחברה.

5. העובד מצהיר ומתחייב בזאת שישמור בסוד את כל המידע שרכש בעבודתו או עקב עבודתו עבור החברה לרבות שיטות שיווק, רשימת לקוחות, תהליכים וסדרי העבודה הנהוגים בחברה וכן כל אינפורמציה הנוגעת להם. העובד מצהיר ומתחייב בזאת כי כל המידע, דו"חות, תוכניות, רישומים ונתונים אחרים להם היתה לו גישה במהלך תקופת העסקתו, הינם סודיים ויהיו תמיד רכוש הבלעדי של החברה, ואין לו כל רשות לעשות בהם שימוש כלשהו. העובד מתחייב לשמור בסודיות מוחלטת את כל הנוגע לקשריה המסחריים של החברה וענייני החברה בכללם, לרבות ענייניהם של כל החברות אשר החברה עומדת עמם בקשר או חברות מסונפות לחברה.

6. העובד מצהיר כי עד מועד סיום יחסי עובד ומעביד, החזיר לחברה את כל הציוד ו/או מסמכי החברה אשר היו ברשותו, לרבות קבצי מחשב, דיסקטים, דו"חות וכיוצ"ב.

7. ידוע לעובד כי הסכמת החברה לשלם לו פיצויי פיטורים, ניתנה על סמך התחייבויותיו בהסכם זה, וכי תשלום פיצויי הפיטורים מהווה 'תמורה מיוחדת' כהגדרתה על פי דין".

13. באותו יום שלח מר דוד מכתב באמצעות הפקס לעו"ד דויטש, ובו ביקש לבצע מספר שינויים ב'הסכם סיום העסקה'. וכך כתב מר דוד (נספח ג' לתצהיר מר דדוש):

"הנדון: הסכם סיום העסקה בין קבוצת שידורית לבין מאיר דוד"

...בהמשך לשיחתנו מהיום בשעה 10:30 בבוקר ולאחר קריאה ועיון בהסכם ההעסקה שבנדון, אשר הצגת בפני, אבקש לתקן את הסעיפים הבאים:

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח
נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי
נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

...

סעיף שלוש:

למחוק או לתקן באופן שאינו מגביל אותי לעסוק בכל עיסוק שהוא ולהתקשר עם כל גוף שאבחר ובתנאי שאתחייב שלא אשתמש בכל רשימה, דו"ח, תוכנית ואו מידע על לקוחות החברה אשר היתה לי גישה אליהם במהלך תקופת העסקתי וזאת למשך כל תקופה שתבחר.

סעיף 7:

הסכמת החברה לתשלום פיצויי הפיטורים ניתנים [צ.ל ניתנת – א.א.] בכפוף להתחייבות החברה בכתב מתאריך 04/11/04 והתחייבות מנכ"ל החברה מר דדוש שלום בעל-פה ובכתב במספר הזדמנויות אחרות, לשלם פיצויי פיטורין ואינם מהווים בכל מקרה 'תמורה מיוחדת' כהגדרתה על פי דין.

כמו כן חלה טעות בתאריך בתצהיר אשר חתמתי עליו. תאריך קבלת הרכב שונה. אבקש לבדוק עם דדוש את תאריך קבלת הרכב שלו מאחר ובתאריך הזה קיבלתי לרשותי את הרכב המצויין בתצהיר. עד לבדיקה ולתיקון התצהיר, אבקש שלא לעשות כל שימוש בתצהיר אשר נחתם על ידי.

אין מחלוקת, כי התיקונים שהתבקשו ע"י מר דוד לא בוצעו וכי הוא לא חתם על ההסכם.

14. ביום 18.5.2005 שלחה שידורית למר דוד מכתב התראה ובו התבקש לשמור בסוד "את המידע הסודי של החברה שרכשת כעובד החברה, לרבות רשימת לקוחות, אנשי קשר, צרכי לקוחות, תעריפים ושיטות שווק ולרבות כל מידה הקשור לחברת הבת" עוד נכתב כי מר דוד "מנוע ממסירת מידע ו/או ניצול מידע ו/או קשרים שרכשת, לא כל שכן באמצעות תחרות לא הוגנת..." (נספח ו' לתצהיר מר דדוש).

15. בנוסף, פנתה שידורית לחוקר פרטי – מר עדי אביאני על מנת שיתחקה אחר פעולות הנתבעים. החקירה בוצעה במהלך החודשים מאי ויוני 2005 (עמ' 24 לפרו' ש' 10). ביום 20.6.2005 הגיש החוקר לשידורית את דו"ח החקירה בצירוף החומר הגולמי (ס' 3 לתצהיר החוקר).

16. ביום 29.6.2005 שלח מר דוד לשידורית מכתב בו ביקש כי ישולמו לו פיצויי פיטורים, פדיון חופשה ודמי הבראה בגין תקופת עבודתו (נספח ז' לתצהיר מר דדוש). מכתב זה נענה ע"י שידורית ביום 17.7.2005.

17. ביום 12.7.2005 הגישה שידורית כנגד הנתבעים וכן כנגד חבר של מר דוד – מר תמיר חדד תלונה במשטרת ישראל בגין הונאה וגניבה ממעביד כנגד הנתבעים (ס' 30 לתצהיר מר דדוש; נספח י' לתצהיר). לתלונה צרפה שידורית את דו"ח החוקר בלבד (עמ' 15 לפרו' ש' 1 – 3).

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

ההליכים המשפטיים

18. לאחר ששידורית לא נעתרה לדרישתו של מר דוד מיום 29.6.2005, הגיש האחרון ביום 27.9.2005 כתב תביעה ובו תבע תשלום פיצויי פיטורים מכוח הסיכום, פדיון חופשה ודמי הבראה (עב 8585/05).

19. שידורית הגישה ביום 27.11.2005 "כתב הגנה וכתב תביעה שכנגד". כתב התביעה שכנגד הוגש ע"י שידורית וסקריטל נגד מר דוד, מר מזרחי ואיזיפון ובו נטען כי האחרונים פעלו בתקופת עבודתם ולאחריה בחוסר תום לב והפרו את חובות האמון המוטלות עליהם עקב גזילת סודות מסחריים של התובעות ובכלל כך תוכנות ורשימת לקוחות; שימוש פסול ברשימת הלקוחות של שידורית הן במהלך עבודתם והן לאחריה; התחרות בלתי הוגנת בתובעות באמצעות איזיפון. עוד נטען כי במעשיהם עברו על הוראות חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט – 1999 (עב 8585.1/05).

במקביל הגישו שידורית וסקריטל "בקשה להתיר הגשת כתב תביעה שכנגד ולחלופין לאיחוד דיון" (בש"א 9183/05). לאחר קבלת תגובתו של מר דוד, ניתנה ביום 18.12.2005 החלטת בית הדין ולפיה על שידורית וסקריטל להגיש כתב תביעה נפרד. כאשר לאחר הגשתו תועבר הבקשה לאיחוד דיון להכרעת נשיאת בית הדין. ההחלטה נומקה בכך שלכתב התביעה שכנגד צורפו נתבעים נוספים שאינם צד לתיק העיקרי ושביירו עלול לגרום לסרבול הדיון.

20. ביום 8.1.2006 הוגש כתב תביעה נפרד ע"י התובעות (עב 2198/06). הנתבעים מצידם הגישו ביום 22.3.2006 "בקשה לסילוק על הסף ולחלופין כתב הגנה" מן הטעם שמדובר בכתב תביעה טרדני או קנטרני (בש"א 4751/06). ביום 25.6.2006 קבלת תגובת התובעות דחה בית הדין את הבקשה לסילוק על הסף מן הטעם ש"העובדות המפורטות בכתב התביעה מגלות עילה לכאורה כלפי הנתבעים או מי מהם ולכן אין מקום למחוק את התביעה על הסף אלא יש לברר עובדתית את מסכת הראיות".

21. ביום 11.7.2006 הגישו התובעות בקשה לאיחוד הדיון בתביעתן ובתביעתו של מר דוד. כבוד הנשיאה, השופטת פוגל, קיבלה ביום 17.7.2006 את הבקשה והורתה על איחוד הדיון בשתי התביעות. על החלטה זו הגיש מר דוד בקשת רשות ערעור אשר נדחתה ע"י בית הדין הארצי ביום 7.9.2006 (בר"ע 586/06).

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

22. ביום 15.11.2006 הגישו התובעות בקשה לגילוי מסמכים ספציפי. בבקשה התבקש גלוי ועיון בכל המסמכים הרלוונטיים לתובענה ובכלל זה גם בכל "המסמכים שעניינם הסכמי התקשרות ו/או הצעות להסכמי התקשרות ו/או כל אסמכתא המעידה על התקשרות בין המשיבים לבין רשימת חברות מצומצמת [בבקשה פורטו 12 חברות – א.א.]. אליהן ידוע למבקשות היטב נעשתה פניה מצד המשיבים לרבות מועד ההתקשרות וסוג השירות" (בש"א 9562/06). ביום 20.12.2006 דחתה כבוד הרשמת צדיק, כתוארה דאז, את הבקשה בהיותה רחבה, כללית וגורפת.

ערעור התובעות על החלטה זו נדחה ע"י כבוד השופט טננבוים ביום 13.5.2007 (עב 11512/06).

23. ביום 29.6.2009 הגישו התובעות בקשה נוספת לגילוי מסמכים, במסגרתה התבקש גילויים של המסמכים הבאים: הסכם שכירות של איזיפון; דו"ח מע"מ לחודשים מאי ויוני 2005; דו"ח 102 המוגש למוסד לביטוח לאומי בגין חודש מאי 2005; הסכם שנחתם בין שידורית לבין חברה שבבעלות אחד מעדי הנתבעים (מר מיכאל בנימין) (בש"א 3341/08).

ביום 6.10.2008, לאחר קבלת תגובת הנתבעים, החליטה כבוד השופטת יהלום להיעתר לבקשה בכל הנוגע לגילויים של הסכם השכירות, דו"חות המע"מ ודו"ח 102 ולדחותה בכל הנוגע להסכם שנחתם בין שידורית לבין החברה שבבעלות אחד מעדי הנתבעים.

ביום 6.11.2008 הגישו הנתבעים בהתאם להחלטת כבוד השופטת יהלום את הסכם השכירות של איזיפון ואת דו"חות המע"מ לחודשים מאי ויוני 2005.

24. ביום 11.3.2009 הגישו התובעות בקשה להגשת תצהיר עדות משלים של מר דדוש בהתייחס לטענות שפורטו בתצהירי הנתבעים. לבקשה צורף התצהיר המשלים.

ביום 19.3.2009 היה אמור להתקיים בפנינו דיון ההוכחות. בפתח הדיון נדונה בקשת התובעות להוספת תצהיר משלים. הבקשה התקבלה אולם על מנת לאפשר לנתבעים להיערך לחקירה נגדית של מר דדוש על התצהיר המשלים נדחה דיון ההוכחות למועד אחר, כאשר לנתבעים ניתנה הרשות להגיש תצהיר משלים מטעמם.

25. ביום 24.3.2009 התקיים דיון ההוכחות הראשון בתיק. בתחילת הדיון הודיעו הנתבעים כי הם מוותרים על הזכות להגשת תצהיר משלים. במסגרת דיון זה העידו בפנינו עדי התובעות: מר דדוש – מנכ"ל התובעות; מר עדי אביאני – החוקר הפרטי; גב' אסנת וקנין – מנהלת מחלקת חידושים ונציגת מכירות בחברת שידורית.

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח
נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי
נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

26. ביום 7.5.2009 התקיים דיון ההוכחות השני בתיק במסגרתו העידו בפנינו עדי הנתבעים: הנתבעים עצמם – ה"ה דוד ומזרחי; מר אבי חזן ומר דורון רגב – לקוחות איזיפון; מר אלון מגורי – מנכ"ל פאזל סופט; מר תמיר חדד – חבר של מר דוד; מר ניר טליאס – חבר של מר מזרחי העובד בדפי זהב.

בסיום הדיון הודיעו הנתבעים כי הם מוותרים על עדותם של מר שלמה קרקסוני – חבר של מר מזרחי, גב' אילנית רוטביין – מנהלת החשבונות ויועצת מס של איזיפון ומר מיכאל בנימין – לקוח של איזיפון (עמ' 71 לפרו' ש' 16 – 20).

27. ביום 15.6.2009 הגישו התובעות סיכומים מטעמן; בימים 14.7.2009 ו- 20.7.2009 הגישו הנתבעים סיכומים מטעמם⁵ וביום 23.7.2009 הגישו התובעות סיכומי תשובה.

28. נדון תחילה בתביעת שידורית וסקריטל נגד הנתבעים, שכן הכרעה בתביעה זו תסייע בדינו להכריע בסוגיות השנויות במחלוקת בתביעתו של מר דוד.

דיון והכרעה

תביעת התובעות (עב 2198/06)

29. התובעות טענו כי הנתבעים נהגו בחוסר תום לב, הפרו את חובות האמון המוטלות עליהם ועברו על הוראות חוק עוולות מסחריות, בכך שביצעו את המעשים הבאים: הקימו את איזיפון, אשר עיסוקה זהה לעיסוק התובעות, בתקופה בה היו עובדי שידורית; עשו שימוש במשאבי התובעות ותשתיותיהן להקמת העסק המתחרה; דלו נתונים ממחשב שידורית, גזלו תוכנות והעלימו מסמכים שהיו במחשב התובעות; גזלו את רשימת הלקוחות של התובעות ועשו בה שימוש לצורך גניבת לקוחות, הן בתקופת עבודתם והן לאחריה.

30. מנגד הכחישו הנתבעים את טענות התובעות מכל וכל וטענו כי מדובר בטענות שאינן נכונות, בלתי הגיוניות וסתמיות משאינן נתמכות בראיות מכל סוג ומין שהוא. עוד טענו הנתבעים כי לא היה כל פגם במעשיהם, שכן למרות שאיזיפון נרשמה ברשם החברות עוד בתקופת עבודתם הם החלו בהפעלתה רק במהלך חודש מאי 2005; התוכנה המשמשת את איזיפון נרכשה מחברת פאזל סופט והיא שונה במהותה מהתוכנה המשמשת את שידורית; רשימת הלקוחות של התובעות לא נגנבה והנתבעים אף נמנעו ככל האפשר מלקבל לקוחות של

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

שידורית "על מנת שאפילו למראית עין לא יוצר מצב בו יעלה חשש כלשהוא ששיכנענו מי מלקוחות שידורית לקבל את שירותינו" (ס' 31 לתצהיר מר דוד).

31. כלומר, הסוגיות העומדות להכרעתנו הן שתיים: האחת, האם החלו התובעים לספק שירות דומה לזה של התובעות במהלך תקופת עבודתם? השנייה, האם גזלו התובעים סודות מסחריים של התובעות ובכלל זה ספקים, תוכנות ורשימת לקוחות?

נדון בשאלות אלה כסדרן.

א. האם החלו התובעים לספק שירות דומה לזה של התובעות במהלך תקופת עבודתם?

32. אין מחלוקת בין הצדדים על העובדה שאיזיפון נרשמה ברשם החברות בחודש 2/2005, קרי – במועד בו עבדו ה"ה דוד ומזרחי בשידורית.

33. הצדדים נחלקו בנוגע למועד בו החלו התובעים בפועל להקים את מערך השירות של איזיפון ולספק שירות ללקוחות באמצעותה.

התובעות טענו כי התובעים ביצעו את הפעולות הפרוצדוראליות הנדרשות לצורך רישום איזיפון ברשם החברות ואת הפעולות הנדרשות להקמת מערך השירות של החברה על חשבון שעות העבודה. עוד נטען כי התובעים אף החלו לספק שירות ללקוחותיהם בתקופת העבודה.

מנגד הכחישו התובעים את טענות התובעות. התובעים אינם חולקים על כך שהפעולות הפרוצדוראליות להקמת איזיפון בוצעו במהלך תקופת העבודה אלא שטענו כי מדובר בפרק זמן זניח. בנוסף, טענו התובעים כי החלו בהקמת התשתית ובניית מערך השירות של איזיפון רק לאחר סיום עבודתם בשידורית וכי בפועל החלו ליתן שירות ללקוחות בחודש 5/2005, שכן רק באותו חודש ניתנו לאיזיפון אישורים מטעם רשויות המס ונרכשו הציוד והתוכנות (ס' 21 לתצהיר מר דוד וכן נספחים ב' ו-ג').

34. לאחר ששקלנו את טענות הצדדים, עדויותיהם והראיות שהוצגו בפנינו החלטנו כי דין טענות התובעות להידחות משלא הוכחו כלל וכלל, כפי שנפרט להלן:

⁵ בתביעה הראשונה מיוצג מר דוד ע"י עו"ד יצחק רותם, והוא סיכם את טענותיו בתביעה זו בנפרד; ובתביעה השנייה מיוצגים התובעים ע"י עו"ד משה שלמוני שגם הוא סיכם את טענותיו בנפרד.

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

35. **ראשית**, אמנם אין מחלוקת בדבר רישומה של איזיפון ברשם החברות בתקופה בה עבדו הנתבעים בשידורית, אלא שלטעמנו אין בעובדה זו לכשעצמה בכדי להוביל למסקנה שהנתבעים פעלו שלא כדין במהלך עבודתם. רישום חברה, הגם שמדובר בחברה שאמורה לספק שירות דומה לזה שמספקות התובעות, אינו בגדר מעשה פסול כל עוד לא הוכחה פגיעה באינטרס לגיטימי של התובעות. פגיעה שכזו יכולה להתקיים אם יוכח שהנתבעים הקימו את מערך השירות של איזיפון על חשבון שעות עבודתם או שהחלו לספק שירות ללקוחות פרטיים באמצעות איזיפון במהלך עבודתם בשידורית או שהקימו את מערך השירות של איזיפון בדרך של גזילת הסודות המסחריים או רשימת הלקוחות (ככל שיוכח שהיא סודית) של התובעות, אף אם הדבר לא נעשה על חשבון שעות העבודה או במהלכה וכיוצא באלה.⁶

36. **שנית**, התובעות לא הוכיחו כי הנתבעים ביצעו את הפעולות הפרוצדוראליות להקמת איזיפון על חשבון שעות העבודה. כל טענות התובעות בעניין זה הן טענות סתמיות, ספקולטיביות ואינן נתמכות בראיות אובייקטיביות או במסמכים בכתב. התובעות אף לא נקבו מהו פרק הזמן שבו לא עבדו הנתבעים עקב הפעולות הפרוצדוראליות שנדרשו לרישום החברה.

יתרה מכך, הוכח כי עו"ד טיפלה עבור הנתבעים ברישום איזיפון, כך שברור כי מרבית הפעולות הפרוצדוראליות לרישום איזיפון בוצעו על ידה ולא ע"י הנתבעים עצמם.

לכך יש להוסיף את עדותו של מר דוד, שלא נסתרה, ולפיה הקמת איזיפון לא גזלה זמן רב וכלשונו **"זה בדיוק שעה עבודה ושיחת טלפון"** (עמ' 35 לפר' ש' 10). מדובר בפרק זמן קצר, כך שבהיעדר הוכחה אחרת יכלו פעולות אלו להתבצע ע"י הנתבעים לאחר שעות העבודה או במהלך ההפסקות.

37. **שלישית**, התובעות לא הוכיחו את הטענה ולפיה החלו הנתבעים בהקמת מערך השירות של איזיפון בתקופת עבודתם בשידורית.

37.1. טענת התובעות נסמכה על עדותו של מר דדוש בדבר הימצאותם של מחשבים וכבלי תקשורת ברכבו של מר דוד במהלך חודש ינואר 2005.

⁶ דב"ע (ארצי)מב/18 - 3 את ר. אורבך מהנדסים יועצים בע"מ – גלצנר, פד"ע יד 92 (1982); דב"ע מב/32 - 3 מזריב – ליבלר, פד"ע יד 258 (1983).

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

וכך העיד מר דדוש לעניין כמות הציוד שראה "גלילים של 100 מ' של כבל תקשורת מחשבים וגליל של 100 מט' כבל טלפונים ומס' מסכים ומס' מחשבים ולא זוכר את הכמות. זה היה ברכב פורד מונדיאו בתא מטען. מדובר על מסכי 14 היו 33 מסכים ו3 מחשבים" (עמ' 12 לפרו' ש' 9 – 12).

37.2. מר דוד לא הכחיש את העובדה שברכבו היו מחשבים וכבלי תקשורת אלא טען שכמות הציוד הייתה קטנה בהרבה מהכמות עליה העיד מר דדוש וכן שהציוד היה דרוש לו לצורך התקנת מחשבים ברשת בביתו.

37.3. לטעמנו, אין בהימצאותם של מחשבים וכבלי תקשורת במכוניתו של מר דוד בכדי להוביל למסקנת התובעות ולפיה החלו הנתבעים להקים את התשתיות להפעלת לאיזפון עוד במהלך עבודתם בשידורית, משלוש סיבות:

האחת, כמות הציוד הנטענת לא הוכחה. כאמור, טענת התובעות בדבר כמות המחשבים וכבלי התקשורת מתבססת על עדותו של מר דדוש לבדה. מול עדותו של מר דדוש ניצבת עדותו של מר דוד שלא נסתרה ולפיה מדובר בכמות קטנה הרבה יותר וכי מדובר במחשבים וכבלי התקשורת ישנים שהותקנו בביתו ברשת 'ס' 35 לתצהיר מר דוד מ-6/2008).

השנייה, אין בפנינו כל ראיה לכך שהנתבעים השתמשו באותו הציוד להקמת מערך השירות של איזפון בתקופה שבין 1/2005 ועד 4/2005 (מועד סיום העבודה).

השלישית, מהראיות שבפנינו מצטיירת תמונה הפוכה. הוכח כי איזפון חתמה על הסכם לשכירת המבנה בו נמצאים משרדיה רק ביום 25.4.2005, כך שלא ניתן היה להשתמש באותו ציוד להקמת מערך השירות בתקופת עבודתם של התובעים בשידורית. כמו כן, לא נסתרה עדותו של מר דוד ולפיה רב התשתיות הנדרשות להפעלת איזפון כבר היו במשרדים שנשכרו ע"י איזפון (עמ' 39 לפרו' ש' 1 – 3). יתרה מכך, עיון בחשבוניות שהוצגו בפנינו (נספח ד' לתצהיר מר דוד מ-6/2008) מעלה כי איזפון רכשה מחשבים חדשים במהלך החודשים מאי ויוני 2005, קרי – לאחר שהנתבעים סיימו עבודתם בשידורית. כל העובדות הללו מתיישבות עם גרסתו של מר דוד וסותרות את עדותו של מר דדוש.

37.4. בהקשר זה נוסיף, כי לטעמנו קיימת סיבה נוספת לכך שלא ניתן לסמוך על עדותו של מר דדוש לבדה בכל הנוגע לציוד שראה ברכבו של מר דוד. גרסתו של מר דדוש

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

לא הייתה עקבית בכל הנוגע להסבר שלכאורה ניתן לו ע"י מר דוד. בתצהירו הצהיר מר דדוש שכאשר מר דוד נשאל לסיבת הימצאותו של הציד ברכבו השיב כי הציד נחוץ לו לצורך התקנת רשת מחשבים בביתו (ס' 22). אולם בעדותו בפנינו העיד מר דדוש תחילה כי ההסבר של מר דוד היה שהציד נחוץ לו לצורך עבודות מהצד שהוא עושה (עמ' 12 לפרו' ש' 24 – 26) ורק לאחר שעומת עם האמור בתצהירו הוסיף⁷ "התחלתי את התשובה וקטעתי אותי באמצע, הסבר שני שהציד הנ"ל הוא לעשות לעצמו בבית רשת מחשבים. זה הסבר הגיוני אבל לא בכמויות כאלה של כבלים. אדם לא קונה 100 מ' כבל בשביל להשתמש ב12 מ' בבית" (ההדגשה הוספה – א.א.).

38. רביעית, התובעות לא הוכיחו כי הנתבעים החלו לספק שירות ללקוחות איזיפון בזמן עבודתם בשידורית. טענת התובעות בעניין זה נסמכה על ממצאיו של החוקר הפרטי, מר אביאני, כפי שפורטו בדו"ח החקירה (נספח א' לתצהיר החוקר).

לאחר שעיינו בדו"ח החוקר מיום 20.6.2005 ובנספחיו אנו קובעים כי אין באמור בדו"ח החוקר בכדי להוכיח את טענות התובעות, כפי שיפורט להלן:

38.1. שיחה מיום 8.6.2005 בין החוקר לבין מר מיכאל מבית העסק 'לגונה על החוף' – החוקר שוחח עם מר מיכאל, לקוח של איזיפון והתעניין בשירות שניתן לו ע"י איזיפון. הקלטת ותמליל השיחה צורפו לדו"ח (נספח ב') והשיחה סוכמה באופן הבא (ס' ב' לדו"ח): "ממצאי השיחה שנערכה עם מיכאל עולה כי מר דוד פנה לפני כשלושה חודשים בזמן עבודתו בחברת שידורית למיכאל מבית העסק לגונה על החוף והציע לו שירותי משרד - מענה לטלפונים. מר דוד השתמש ברשימת הלקוחות הפונציאלים של חברת שידורית לצורך הקמת חברת איזיפון אותה ייסד בזמן עבודתו בחברת שידורית".

כלומר, החוקר קובע בסיכום שתי קביעות המעידות על התנהלות פסולה מצד הנתבעים. האחת, הפנייה ללקוח נעשתה כשלושה חודשים לפני חודש 6/2005, בעת שמר דוד עבד בשידורית. והשנייה, נעשה שימוש ברשימת הלקוחות הפוטנציאלים של שידורית להקמת איזיפון. אלא שקביעות החוקר אינן מבוססות ונסביר.

א) החוקר קבע את ממצאיו על סמך שיחת טלפון עם מר מיכאל, מדובר למעשה – מבחינת אמיתות תוכן דבריו של מר מיכאל, בעדות שמועה. זאת ועוד, בשיחה הנ"ל הזדהה החוקר בפניו כלקוח פוטנציאלי של איזיפון. ולכן קיימת

⁷ עמ' 13 לפרוטוקול ש' 8 – 10.

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

האפשרות שמר מיכאל ניסה ל'שווק' את איזיפון כחברה המספקת לו שירות יותר זמן ממה שהיה בפועל. אפשרות זו לא נסתרה משהתובעות לא זימנו למתן עדות את מר מיכאל.

(ב) החוקר לא ביסס את ממצאיו על ראיות אובייקטיביות נוספות כגון החוזה שנחתם בין מר מיכאל לאיזיפון.

(ג) הקביעה כי מר דוד פנה ללקוח כשלושה חודשים קודם לחודש 6/2005 נסתרת בשיחה עם מר מיכאל. שכן האחרון אמר כי הוא עובד עם איזיפון "חודש שני, משהו כזה, שלישי לא זוכר מאז שהם קיימים" (נספח ב' עמ' 2 באמצע). כלומר, הוא לא זכר בדיוק ממתי החל לקבל שירות משידורית.

כמו כן, אם השיחה עם מר מיכאל התבצעה ביום 8.6.2005, הרי שהתשובה "חודש שני" מתיישבת עם הטענה ולפיה החלה איזיפון לספק שירות ללקוחות בחודש 5/2005. אמנם מר מיכאל אמר גם "ממתי שהם קיימים" אולם אין בכך בכדי להוביל בהכרח לקביעה כי כוונתו הייתה שקיבל שירות ממר דוד לפני חודש 5/05.

(ד) גם הקביעה ולפיה השתמש מר דוד ברשימת הלקוחות הפוטנציאליים של שידורית אינה מבוססת כלל.

תחילה נציין כי מהשיחה עם מר מיכאל עולה ש'לגונה על החוף' מעולם לא הייתה לקוחה של שידורית. אמנם מר מיכאל ביקש לקבל שירות משידורית אולם לאחר שהאחרונה שבה בה מהצעתה הראשונית החליט מר מיכאל שלא לעבוד עימה ולכן אין המדובר כלל בלקוחה של שידורית (נספח ב' תחתית עמ' 2).

אף עם נתעלם מהעובדה הנ"ל, הרי שמשיחת החוקר עם מר מיכאל בדבר האופן בו נעשתה הפנייה לקבלת שירות מאיזיפון עולה שקביעת החוקר אינה נתמכת כלל בתשובותיו של מר מיכאל:

"עדי: אז רגע אותו דבר כאילו אני התקשרתי אז בזמנו להיות בשידורית ואז מאיר בעצם לקח את הפרטים והתקשר אליך ואמר בוא תהיה אצלי?
מיכאל: כן אבל לא. לי מה שקרה הוא אמר לי ככה אני אמרתי לך התאכזבתי משידורית ולא זה. אחרי חודשיים התקשרו אליי ואמרו לי תשמע יש לנו חברה חדשה נותנת אותו שירות הייתי קצת סקפטי..."

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

....

עדי: אז בעצם הם לקחו את הפרטים שלי כמו שלקחו את שלך משידורית כשפנית

אליהם, נכון?

מיכאל: לא יודע, זה אני לא יודע".

מהשיחה עולים שני עניינים: האחד, מר מיכאל שולל את טענת החוקר ולפיה הוא פנה לקבל שירות משידורית ובמקום זאת חזרו אליו הנתבעים והציעו לו לקבל שירות מאיזיפון. והשני, מר מיכאל אומר במפורש כי אינו יודע כיצד הגיעו אליו הנתבעים לצורך מתן ההצעה לקבלת שירות.

לפיכך קביעת החוקר בהתבסס על השיחה עם מיכאל ולפיה הנתבעים עשו שימוש ברשימת הלקוחות הפוטנציאלים של שידורית אינה מבוססת.

38.2. שיחה שנערכה בין החוקר לבין מר אורן מחברת יוניברסל – חברת יוניסל היא חברה המספקת שירות של העברת הודעות S.M.S ואיזיפון היא אחת מלקוחותיה. החוקר שוחח עם מר אורן, במועד שאינו ידוע. הקלטת או תמליל השיחה לא צורפו לדו"ח, אך החוקר כתב את פירוט השיחה. החוקר סיכם את השיחה באופן הבא: "ממצאי השיחה עולה כי מר דוד מאיר פנה לאורן מחברת יוניסל והתקשר בשירות של העברת הודעות SMS. חברת איזיפון משתמשת בשירותי חברת יוניסל מזה מספר שבועות. מר דוד מאיר השתמש בסודות מסחריים של חברת שידורית (שימוש במערכת העברת הודעות SMS) לצורך הקמת איזיפון. מר אורן מחברת יוניסל מסר כי התוכנות של חברות איזיפון ושידורית הם פחות או יותר אותן תוכנות".

ראשית, לגבי אמיתות תוכן דבריו של מר אורן בשיחה עם החוקר, מדובר בעדות שמיעה. שנית, תמליל השיחה לא צורף לדו"ח החוקר ומשכך יש ליתן לסיכום משקל נמוך. שלישית, עיון בסיכום החוקר מעלה כי גם בשיחה זו לא ניתן למצוא פסול במעשי הנתבעים. מפירוט השיחה עולה כי מר אורן אמר לחוקר שאיזיפון התחברה לשירות של יוניסל לפני מספר שבועות בלבד. עובדה זו תומכת בגרסת הנתבעים ולפיה החלו לספק שירות באמצעות איזיפון רק לאחר סיום עבודתם בשידורית.

כמו כן, אמירתו של מר אורן ולפיה התוכנות של שידורית ואיזיפון דומות, לא הוכחה, משמר אורן לא הובא למתן עדות ולחלופין משהתובעות לא הציגו בפנינו ראיות אחרות להוכחת קביעתו של החוקר ולפיה התוכנות של שידורית ושל איזיפון

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח
נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי
נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

דומות. וגם אם הן דומות, לא הוכח כי יש בכך משום עוולה. שכן – התובעות כלל לא הוכיחו כי התוכנה ייחודית להן או שלא ניתנת לרכישה מהספק.

38.3. שיחה שנערכה בין החוקר לבין מר דוד – החוקר שוחח עם מר דוד, במועד שאינו רשום. הקלטת ותמליל השיחה צורפו לדו"ח החוקר. האמירה הרלוונטית לעניינו, בשים לב לכך שהדו"ח נכתב ביום 20.6.2005, היא אמירתו של מר דוד כי איזיפון היא "חברה חדשה וקיימת כ-4.5 חודשים".

אלא שאין באמירה זו בכדי לבסס את הטענה ולפיה החלו הנתבעים לספק שירות עוד במהלך עבודתם בשידורית, משתי סיבות: האחת, החוקר הזדהה בפני מר דוד כלקוח פוטנציאלי של איזיפון. השנייה, עובדתית אמירה זו נכונה וניתן לייחס אותה לעובדה שאיזיפון נרשמה ברשם החברות עוד במהלך חודש 2/2005.

38.4. שיחה שנערכה בין החוקר לבין גב' רחלי מחברת שדה מערכות – חברת שדה מערכות מבצעת העברות חיובים של הוראות קבע לחשבון הבנק של הלקוח. החוקר שוחח עם גב' רחלי במועד שאינו ידוע. הקלטת או תמליל השיחה לא צורפו לדו"ח החוקר אך החוקר כתב את פירוט השיחה. מאותה שיחה עולה כי "מאיר התקשר איתם אך הוא טרם מחובר לשירות בגלל עיכובים מצידו של מר מאיר".

שיחה זו של החוקר עם גב' רחלי, שאף לה יש ליתן משקל נמוך בהיותה עדות שמועה לגבי אמיתות תוכן הדברים של הגב' רחלי ובודאי משהתמליל לא הוצג בפנינו, תומכת דווקא בגרסת הנתבעים. שכן העובדה שאיזיפון טרם התחברה לשירות של העברת חיובים באמצעות הוראת קבע מתיישבת יותר עם הגרסה ולפיה החלה איזיפון ליתן שירות במהלך חודש 5/2005 מאשר עם הטענה בדבר מתן שירות עוד בזמן שהנתבעים היו עובדי שידורית.

39. חמישית, גם לוח הזמנים של פעולות הנתבעים אין בו בכדי לבסס את הטענה בדבר מתן שירות בתקופת העבודה בשידורית. התובעות הצביעו על לוח הזמנים הבא: ביום 7.11.2004 קיבל מר דוד התחייבות בכתב לתשלום פיצויי פיטורים; ביום 8.2.2005 הוקמה איזיפון; ביום 15.3.2005 קיבל מר מזרחי מכתב פיטורים; ביום 20.3.2005 התפטר מר דוד מעבודתו.

לטעמנו, לוח זמנים זה יכול לכל היותר להצביע על כך שהנתבעים תכננו את הקמת העסק המתחרה בתקופת עבודתם (במיוחד נוכח מועד התפטרותו של מר דוד – ימים ספורים

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

לאחר פיטורי מר מזרחי. אולם אין בכך כדי לשכנענו כי הנתבעים החלו בפועל ליתן שירות באמצעות איזיפון בתקופה בה עבדו בשידורית.

40. **שיטת**, הנתבעים הוכיחו שרק לאחר סיום עבודתו של מר דוד בשידורית החלו להקים בפועל את מערך השירות של איזיפון. ההסכם לרכישת המשרדים של איזיפון נחתם ביום 24.5.2005, כאשר תקופת השכירות מתחילה בפועל ביום 15.5.2005; איזיפון נרשמה ברשויות המס במחצית השנייה של חודש 5/2005; הצעת המחיר של פאזל סופט נשלחה לנתבעים ביום 24.4.2005, והותקנה במשרדי החברה בחודש 5/2005.

בהקשר זה נציין, כי לתובעות היו שתי טענות הנוגעות למועד מסירת התוכנה לנתבעים, אלא שלא מצאנו בטענות אלה ממש, ונסביר.

הטענה האחת הייתה כי עדותו של מר מגורי ולפיה מסר את התוכנה לנתבעים כחודשיים לאחר פנייתם הראשונה אליו מעידה על כך שהנתבעים החלו להתחרות בתובעות עוד במהלך עבודתם. אלא שמסקנת התובעות מעדותו של מר מגורי אינה נכונה. מהעדות עולה לכל היותר שהנתבעים נפגשו עם מר מגורי במועד בו עדיין היו עובדי שידורית. אולם הפגישה התקיימה לכל המוקדם בסוף חודש 3/2005, קרי – לאחר פיטורי מר מזרחי והתפטרות מר דוד ולכן לטעמינו אין פסול בפגישה במועד זה. נוסף, כי מעדותו של מר מגורי עולה כי הנתבעים לא יכלו ליתן שירות ללקוחות ללא התוכנה ולכן עדותו דווקא תומכת בגרסת הנתבעים ולפיה החלו לספק שירות במהלך חודש 5/2005.

הטענה השנייה הייתה כי התאריך הנקוב על הצעת המחיר של פאזל סופט אינו נכון מן הטעם שמדובר במועד בו חל חג ראשון של פסח. צודקות התובעות לעניין המועד הנקוב על הצעת המחיר אלא שלטעמנו אין בכך בכדי להוביל למסקנה כי הצעת המחיר לא הוצאה במועד המצוין בה. עיון בהצעת המחיר מעלה כי היא נשלחה למר דוד ולא ניתנה לו במהלך פגישה עם מר מגורי. שכן בהצעת המחיר נכתב **"בהמשך לשיחתנו בו הבהרת את דרישותיך מהמערכת, להלן ההזנה והצעת המחיר..."**. משלוח ההצעה יכול היה להתבצע ע"י מר מגורי, שהוא יהודי שומר מצוות, גם בצאת חג ראשון של פסח. לפיכך בהיעדר ראיה לסתור אין בידינו לקבוע שהמועד הנקוב בהצעת המחיר אינו נכון.

41. מן המקובץ עולה כי על אף שאיזיפון נרשמה ברשם החברות במועד בו עדיין היו הנתבעים עובדי שידורית, הנתבעים לא החלו לספק שירות ללקוחות במהלך עבודתם ולא התחרו בתובעות באותה תקופה ומשכך לא היה פסול במעשיהם.

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

ב. האם גזלו הנתבעים סודות מסחריים של התובעות?

התשתית המשפטית:

42. כלל הוא שלכל אדם זכות לחופש עיסוק. כלל זה מצא את ביטוי בפסיקת בתי המשפט, בפסיקת בית הדין לעבודה ובחוק יסוד: חופש העיסוק (הן זה שנחקק בשנת 1992 והן זה שנחקק בשנת 1994). לעתים מתעורר הצורך לדון בהתנגשות שבין חופש העיסוק לבין עקרונות יסוד אחרים, כגון העיקרון בדבר חופש ההתקשרות הבא לידי ביטוי בחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג – 1973 והמוגן על ידי חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, וכגון העיקרון בדבר אי-פגיעה בקניינו של האחר, לרבות קניין רוחני כסודות מסחריים, עקרון שאף הוא מוגן על ידי חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, והחל מיום 29/10/99 – מוגן גם על ידי חוק עוולות מסחריות.

43. בעבר, היה מקובל להבחין, אבחנה חדה וברורה, בין חובת שמירת הסודיות, שמקורה הוכר כנובע מתחום דיני הקניין או מכוח חובת תום הלב לבין ההגבלה שלא להתחרות במעביד או שלא לעבוד אצל מתחרה, הגבלה שהצריכה התחייבות מפורשת של העובד.⁸ בפרשת **טועמה**⁹ נפלה האבחנה הנ"ל. שם הוגבלה זכותו של עובד לשעבר לעסוק בעיסוק בו עסק קודם תוך ניצול סודות עסקיים של מעבידו, אף כשלא הביע התחייבות מפורשת לכך, וזאת מכח חובת תום הלב ומכח חובת הנאמנות של עובד למעבידו.

"על עובד מוטלת חובה, הנגזרת מיחסי האמון שבינו לבין מעבידו, והמעוגנת בחוזה עם מעבידו ובצורך לבצע חוזה זה בתום לב, לשמור על סודות עסקיים של המעביד, לא לנצלם לצרכיו הוא או לצרכי זולתו ולא לגלותם אלא ברשות המעביד. חובה זו מוטלת על העובד במשך קיומם של יחסי העבודה ואף לאחר סיומם, והיא באה לסיימה רק כאשר הסוד העסקי חדל להיות סוד שלא מיוזמת העובד. קיומה של חובה זו אינו מותנה בקיום הוראה מפורשת בחוזה העבודה".¹⁰ כך גם פסק בית הדין הארצי לעבודה בפרשת **צ'ק פוינט**¹¹:

"יש להגביל את חופש העיסוק של עובד כדי למנוע ממנו מלהשתמש, שלא כדין, ב'סוד מסחרי' השייך למעסיקו הקודם. 'סודות מסחריים' מוגנים מכוח החוקים העוסקים בקניין רוחני ובעתיד

⁸ ע"א 312/74 החברה לכבלים ולחוטי חשמל בישראל בע"מ נ' קריסטיאנפולר, פ"ד כט(1) 316 (1974); וינוגרד צווי מניעה (חלק שני) (הלכות, 1996) 21 – 23; א. רכס **סודות מסחר והגבלת עיסוק** (כרך ראשון) 608 (להלן – **רכס**).

⁹ דב"ע (ארצי) נג' 17 – 3 **טועמה** – טכנו גומי ליסצקי בע"מ, פד"ע כה 227 (192); בג"צ 1683/93 **פלסט נ' בית הדין הארצי לעבודה**, פ"ד מז(4) 702 (1993) (להלן – **בג"צ פלסט**).

¹⁰ **בג"צ פלסט**, בע"מ 707.

¹¹ ע"ע (ארצי) 164/99 **פרומר – רדגארד**, פד"ע לד 294, 313 (1999) (להלן – **צק פוינט**).

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח
נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי
נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

אף מכוח חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט - 1999, ס"ח 1709 (להלן: חוק עוולות מסחריות) (החוק ניכנס לתוקף ביום 29.10.1999). מכיוון שהנושא מוסדר בחקיקה, אין צורך בתניית הגבלת עיסוק על מנת לאכוף את זכויות המעסיק הקודם."

44. סעיף 5 לחוק עוולות מסחריות מגדיר 'סוד מסחרי' באופן הבא:

"**'סוד מסחרי'**, 'סוד' – מידע עסקי, מכל סוג, שאינו נחלת הרבים ושאינו ניתן לגילוי כדין בנקל על ידי אחרים, אשר סודיותו מקנה לבעליו יתרון עסקי על פני מתחרהו, ובלבד שבעליו נוקט אמצעים סבירים לשמירת סודיותו".

45. על דרך ההוכחה של קיומו של סוד מסחרי נאמרו הדברים הבאים:

"**'סוד מסחרי'** אינו מילת קסם. על מעסיק הטוען לקיומו של 'סוד מסחרי' להוכיח את קיומו. היינו, עליו לתאר ולפרט מהו הסוד. אין להסתפק בתיאור כללי או בטענה כללית על קיומו של 'סוד', כפי שארע במקרה דנן אלא יש להצביע לדוגמא, על תוכנה, פורמולה, נוסחה מסוימת, רשימת לקוחות מסוימת, תהליך מסוים וכו'. במסגרת הוכחת ה'סוד המסחרי' על המעסיק הקודם להוכיח גם את היקפו ואת הזמן שעליו להיוותר בגדר 'סוד'. יתרה מזו, על המעסיק הקודם להוכיח, כי מדובר ב'סוד' וכי הוא נקט באמצעים סבירים במטרה להבטיח את שמירת הסוד המסחרי, כגון: חשיפתו בפני עובדים הזקוקים לו לצורך עבודתם ואי-חשיפתו לעובדים אחרים או שמירת החומר במקום מוגן".¹² [הדגשות הוספו – א.א.].

46. הלכה היא כי רשימת ספקים יכול ותעלה כדי סוד מסחרי, בין היתר, כאשר אין המדובר בספקים המספקים ציוד סטנדרטי אלא בספקים המספקים ציוד ייחודי או ספציפי, או כאשר מידע בקשר לספק נשמר בסוד¹³.

47. בפרשת **בן ברוך**¹⁴ נפסק כי גם רשימת לקוחות יכולה לבוא בגדרו של סוג מסחרי. וכלשונו של בית המשפט העליון "רשימת לקוחות תוכל להוות סוד מסחרי המגיע כדי זכות קניינית של בעליה רק בנסיבות בהן יוכח שדרוש מאמץ מיוחד להשיגה, ובאותם מקרים שיוכח שיש ערך מוסף כלשהו בקבלת הרשימה 'מן המוכן'".

¹² צק פוינט, עמ' 320.

¹³ ע"א 1142/92 ורגוס בע"מ נ' כרמקס בע"מ, פ"ד נד (3) 421 (1997).

¹⁴ ע"א 9046/96 בן ברוך נ' תנובה – מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ, פ"ד נד (1) 625, 634 (2000).

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

48. בית הדין הארצי בפרשת הר זהב¹⁵ קבע מספר עקרונות לצורך ההכרעה אם מדובר ברשימת לקוחות שהיא בגדר סוד מסחרי.

"ראשית, ...רשימת לקוחות תזכה להגנה רק אם הינה סודית...

שנית, מן הראוי להתחשב בהיקף התחרות בין המעסיק הקודם והמעסיק החדש, דהיינו האם הם מתחרים על אותו פלח שוק ועל אותו מוצר או שמא פועלים באותו ענף בלבד. בדרך כלל, וככל שאין תחרות בין המעסיק החדש לבין המעסיק הקודם, אין ערך לרשימת הלקוחות.

שלישית, במקרים רבים חשיבותה של רשימת לקוחות אינה נובעת מזהות הלקוח אלא מתנאי העיסקאות עימו, מהמוצרים שהוא רוכש ומהטיפול לו הוא זוכה. כך, במקרים רבים ההיבט החשוב לגבי רשימת לקוחות הוא המחירים המיוחדים ותנאי התשלום שניתנים ללקוחות... בנוסף עלינו להתחשב גם בהיקף הידע שיש לעובד על הלקוחות. שונה מצבו של מנהל בכיר ממצבו של עובד זוטרי, שידעויותיו לגבי הלקוחות מוגבל.

רביעית, ענף המשק בו מתנהלים העסקים של המעסיק הקודם והחדש משפיע אף הוא על חשיבותה של רשימת לקוחות. שונה המצב הענף שיש בו שני לקוחות הרוכשים את המוצר המיוצר או המופץ מענף שיש בו מאות אלפי לקוחות. כך, שונה המצב מענף שמורכב מלקוחות פוטנציאליים רבים הרוכשים מוצר סטנדרטי מענף המורכב ממעט לקוחות הרוכשים מוצר ייחודי שאינו סטנדרטי.

זאת ועוד, יש להביא בחשבון גם את ההשקעה של המעסיק הקודם במשיכת לקוחות ואת החיסכון בהשקעה למי שנגלה לו הסוד המסחרי. לבסוף, אין לצאת מראש מההנחה כי העובד לא יכבד את חובתו לשמור על הסודות המסחריים של מעסיקו הקודם".

49. נבחן להלן האם הוכיחו התובעות את הטענות ולפיהן גזלו הנתבעים את הסודות המסחריים שלהן. 'הסודות המסחריים' הנתבעים הם ספקים, תוכנות ורשימת לקוחות.

הכרעה

ב.1. ספקי התובעות:

50. לטענת התובעות עשו הנתבעים שימוש במשאביהן ותשתיותיהן להקמת העסק המתחרה. הנתבעים הקימו את איזיפון באמצעות עורכת דין אלאמאר אשר ייצגה את שידורית בתביעה שהוגשה כנגדה; עשו שימוש בבית הדפוס עימו עובדות התובעות; התקשרו עם ספקים של התובעות – חברת יוניסל וחברת שדה מערכות מידע.

¹⁵ ע"ע (ארצי) 1141/00 הר זהב שירותי מזון בע"מ – פודליין בע"מ, פד"ע לח 72, 80 – 81 (2002).

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

51. הנתבעים הודו כי עו"ד אלאמאר הייתה זו שרשמה עבורם את איזיפון ברשם החברות, כי עשו שימוש בבית הדפוס בו עימו עובדות התובעות וכי התקשרו לפחות בתחילת הדרך עם החברות יוניסל ושדה מערכות מידע. יחד עם זאת, דחו הנתבעים את טענות התובעות בכל הנוגע לאיסור הפניה לאותם הספקים. שכן לטענת הנתבעים בהיעדר הסכמים המגבילים את הספקים להתקשר עם גורמים נוספים פרט לתובעות, הרי שהייתה פתוחה בפני הנתבעים הדרך לקבל שירות מאותם ספקים.

52. לאחר ששקלנו את טענות הצדדים, עדויותיהם והראיות שהוצגו בפנינו אנו קובעים כי דין טענות התובעות להידחות, מהנימוקים שיפורטו להלן.

ראשית, התובעות לא הוכיחו כי הספקים שפורטו לעיל נכנסים להגדרה של 'סוד מסחרי'. כאמור ההלכה היא רשימת ספקים יכולה להיות בגדר 'סוד מסחרי' כאשר מדובר בספקים המספקים ציוד ייחודי או ספציפי, או כאשר הוכח כי המידע בקשר לספקים נשמר בסוד. במקרה שבפנינו הוכח כי מדובר בספקים המספקים שירות סטנדרטי: עו"ד אלאמאר מספקת יעוץ משפטי; ישראל בן דב מספק שירותי דפוס; יוניסל מספקת שירות של משלוח הודעות S.M.S; חברת שדה מערכות מידע מספקת שירות של חיוב לקוחות בהוראות קבע. עוד הוכח כי התובעות לא שמרו את המידע אודות ספקים אלו בסוד אלא מדובר במידע שהיה נגיש לעובדים נוספים.

שנית, לא מצאנו כל פסול בפניית הנתבעים לעו"ד אלאמאר על מנת שתטפל עבורם בפתיחת איזיפון, על אף שעו"ד אלאמאר ייצגה את שידורית בתביעה שהוגשה כנגדה. יש לזכור כי מהראיות שלפנינו עולה שמדובר בעורכת דין שייצגה את שידורית בתביעה אחת בלבד ולא בעורכת דין שסיפקה לשידורית יעוץ משפטי במהלך העסקים הרגיל. חזקה על עו"ד אלאמאר שהשירותים שנתנה עולים בקנה אחד עם כללי האתיקה.

שלישית, התובעות לא הוכיחו כי הנתבעים קיבלו שירות מהספקים שנתנו לתובעות שירות מסיבה זו בלבד וכי לא קיימות סיבות אחרות לבחירת ספקים אלה ע"י הנתבעים.

לעניין חברת שדה מערכות מידע – מר דוד הודה כי שמע את השם של אותו ספק בשידורית אולם העיד כי פנה לקבל מהספק שירות רק לאחר שקיבל הצעה יקרה יותר מספק נוסף אליו פנה (עמ' 40 לפרו' ש' 6 – 9 וכן ש' 15 – 23). עדות זו לא נסתרה.

לעניין שירותי דפוס – אין מחלוקת כי בתחילת הקמתה של איזיפון השתמשו הנתבעים באותו בית דפוס שנתן לתובעות שירות. אלא שמר דוד העיד כי הסיבה שפנה למר ישראל בן

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

דב בעל בית הדפוס הייתה ההיכרות האישית עימו שאינה קשורה לשידורית (עמ' 40 לפרו' ש' 24 – 26). נוסף כי מהשוואת הטפסים של איזיפון לטפסים של שידורית¹⁶ עולה כי עדותו של מר דוד ולפיה ההסכמים של איזיפון שונים מהסכמים של שידורית, על אף שהודפסו באותו בית דפוס, נכונה (עמ' 41 לפרו' ש' 11 – 14).

לעניין חברת יוניסל – לא הוכח כי הנתבעים פנו לחברת יוניסל דווקא מכיוון שסיפקה שירות לתובעות. מר דוד העיד כי לא היה מודע לכך שיוניסל נתנה שירות לשידורית וכי הגיע לחברה זו כתוצאה מחיפוש בדפי זהב ובאינטרנט אחר חברות המספקות שירות למשלוח הודעות S.M.S. מר דוד המשיך והעיד כי רק לאחר שקיבל הצעת מחיר מיוניסל ומחברה של שכנו – החליט להשתמש בשירות של יוניסל מכיוון שהיה זול יותר. מר דוד הוסיף שעזב את יוניסל ועבר לקבל שירות משכנו לאחר שהלה הפחית את מחיר השירות (עמ' 42 לפרו' ש' 5 – 10). עדות זו לא נסתרה.

ב.2. העתקת תוכנות:

53. לטענת התובעות בחודשי העבודה האחרונים דלו הנתבעים נתונים ממחשבי התובעות ובכלל כך תוכנות ומודלים, וכן מחקו מסמכים שהיו במחשב התובעות. התובעות טענו כי פעולות אלה בוצעו ע"י מר חדד, חברו של מר דוד, עימו נהג האחרון להיפגש במשרדי שידורית בתקופה האחרונה לעבודתו. מר דודש אף הצהיר כי במקביל להפעלת שירותי החקירה כנגד הנתבעים לקח את המחשב שהיה בשימוש האישי של מר דוד לבדיקה ולניסיון שחזור "אולם התברר כי מאיר דאג למחוק מהדיסק, את כל תכתובות הדואר האלקטרוני שלו, בצורה שלא ניתן היה לשחזר" (ס' 23 לתצהיר מר דודש).

54. מנגד הכחישו הנתבעים את הטענה בדבר גזילת תוכנות ומודלים של התובעות. הנתבעים טענו כי כל החברות העוסקות בתחום המענה הטלפוני משתמשות בטכנולוגיה דומה או זהה; כי רכשו את התוכנה המשמשת את איזיפון מחברת פאזל סופט; כי מדובר בתוכנה שונה במהותה מהתוכנה המשמשת את שידורית, שכן "התוכנה של שידורית מבוססת על בסיס נתונים של חברת אוראקל ורשת נובל – טכנולוגיות השונה מהותית מהתוכנה של הנתבעת 3, המבוססת על SQL ורשת של 2003 WINDOWS SERVER"¹⁷. בנוסף, הגישו הנתבעים תצהיר של מר חדד בו הוכחו טענות התובעות מכל וכל.

¹⁶ טפסי שידורית – נספח י"א לתצהיר מר דודש וכן מוצג שידורית/1 ומנגד טפסי איזיפון – נספח י" לתצהיר מר דוד.
¹⁷ סעיפים 39 ו-40 לתצהיר מר דוד ונספח ז' לתצהיר; סעיפים 4 – 6 לתצהיר מר מגורי.

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

55. לטעמנו גם במקרה זה לא הוכיחו התובעות כי התוכנה בה הן משתמשות היא תוכנה ייחודית והינה בגדר 'סוד מסחרי'. שכן מול הטענה הכללית של התובעות ניצבת עדותו של מר דוד, שלא נסתרה, ולפיה כל החברות העוסקות בתחום משתמשות בטכנולוגיה דומה או זהה. טענה שנתמכה ולו לכאורה בהעסקי פירוט השירות שמספקות החברות קישורית וביפר (נספחים ה' ו-ו' לתצהיר מר דוד).

56. אף אם נצא מנקודת הנחה ולפיה התוכנה המשמשת את התובעות עולה כדי 'סוד מסחרי' עדיין דין התביעה להידחות, מהנימוקים הבאים.

56.1. טענות התובעות הן טענות כלליות וסתמיות שלא נתמכו בראיות אובייקטיביות או במסמכים בכתב.

א) התובעות לא הוכיחו כי הנתבעים דלו נתונים ממחשב התובעות ועשו בהם שימוש. טענות התובעות אינן מבוססות על ידיעה אלא נסמכות על חשדות של מר דדוש עקב אירוחו של מר חדד ע"י מר דוד במשרדי שידורית.

ב) התובעות לא הוכיחו כי הנתבעים מחקו נתונים מהמחשבים ששימשו אותם בעבודתם בשידורית. וזאת, למרות שמר דדוש הצהיר כי לקח את המחשב של מר דוד לבדיקה ולניסיון שחזור. התובעות לא הגישו תצהיר של המומחה אליו לקחו את מחשבו של מר דוד ואף לא זימנו אותו למתן עדות. יתרה מכך, התובעות אף לא מציינות את שמו של אותו מומחה עלום שבדק את מחשבו של מר דוד.

56.2. מנגד הוכיחו הנתבעים את טענתם כי התוכנה המשמשת את איזיפון היא תוכנה שונה מזו המשמשת את שידורית וכי מדובר בתוכנה שהותאמה עבור צרכיה של איזיפון. הנתבעים זימנו למתן עדות את מר מגורי, מנכ"ל פאזל סופט. מר מגורי הצהיר כי הוא זה שבנה ואפיין באופן אישי את התוכנה שהותקנה אצל איזיפון "מהמסד ועד הטפחות" וכי ביצע עבור איזיפון התאמות נקודתיות על פי בקשתם של הנתבעים (ס' 5 – 7 לתצהיר מגורי). מר מגורי אף העיד כי הנתבעים כלל לא העבירו אליו אפיונים של התוכנה וכי מר דוד "בא אלי דיברנו קצת דיברתי מה היעדים והכנתי לו אפיון לפי הבנתינו מה שנראה לנו שהוא צריך כדי שיהיה מותאם לעבודה שלו..." (עמ' 65 לפרו' ש' 27 עד עמ' 66 ש' 3).

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

- 56.3. זאת ועוד. הנתבעים לא הסתפקו בהעדתו של מר מגורי וזימנו למתן עדות גם את מר חדד על מנת להפריך את טענות שידורית בדבר העתקה ממחשביה. מר חדד הצהיר כי הוא מועסק כטכנאי מחשבים בנס טכנולוגיות וכי מעולם לא למד תוכנות או אפיון תוכנות. עוד הצהיר מר חדד כי נהג להגיע למשרדי שידורית במהלך כל תקופת עבודתו של מר דוד ולא רק בחודשים האחרונים וכי במקרים בהם היה מר דוד עסוק בעבודתו השתמש מר חדד במחשב "לצורך גלישה באינטרנט ובדיקת הודעות חדשות בתיבת הדואר האלקטרוני שלו" (ס' 3 – 6 לתצהיר). גם בעדותו בפנינו של מר חדד את הטענות בדבר ביצוע עבודת משותפת עם מר דוד על מחשב התובעת והעיד כי "כשאני בא לבקר אותו בדרך כלל יוצאים לצהריים אז נשארים במקום 5, 10 דקות רבע שעה ויוצאים לאכול" (עמ' 67 לפר' ש' 10 – 11; שם ש' 17 – 18).
57. מן המקובץ עולה כי טענות התובעות ולפיהן דלו הנתבעים נתונים ממחשביהן, גזלו תוכנות ומודלים ומחקו מסמכים נטענו בעלמא ואינן מבוססות על ראיות מוצקות.
- ב.3. גניבת רשימת הלקוחות ופניה ללקוחות התובעות:
58. התובעות טענו כי הנתבעים גזלו את רשימת הלקוחות של התובעות ופנו ללקוחות רבים מתוך אותה רשימה בהצעה לקבלת שירות במחיר נמוך מזה שנגבה ע"י התובעות, לאחר סיום עבודתם (ס' 33 – 35 לתצהיר מר דדוש).
59. מנגד הכחישו הנתבעים טענות אלה וטענו כי לא גזלו את רשימת לקוחות של התובעות; כי לא פנו ללקוחות מלקוחות התובעות (ס' 42 לתצהיר מר דוד); כי בימים האחרונים לעבודתם בשידורית סגרו עסקאות עבור שידורית; כי לא היה באפשרותם לגייס לקוחות במהלך עבודתם בשידורית מכיוון שבאותה תקופה לא היו לאיזיפון אישורי מס (ס' 17 ו-18 לתצהיר מר מזרחי); כי במשך חודשים ארוכים לאחר סיום עבודתם ניסו הנתבעים להימנע ככל האפשר מלקבל לקוחות של שידורית "על מנת שאפילו למראית עין לא ייוצר מצב בו יעלה חשש כלשהוא ששיכנענו מי מלקוחות שידורית לקבל את שירותינו" (ס' 31 לתצהיר מר דוד).
60. במקרה שלפנינו אין אנו נדרשים להכריע בשאלה אם הוכח שרשימת הלקוחות של שידורית מהווה סוד מסחרי, שכן ההכרעה לא תשנה את התוצאה אליה הגענו ולפיה לא הוכח כלל כי הנתבעים גזלו את רשימת הלקוחות של התובעות, ונבאר.
- טענת התובעות ולפיה גזלו הנתבעים את רשימת הלקוחות של שידורית היא טענה שנטענה בעלמא מבלי שהובא ולו בדל ראיה להוכיחה. לא הוצגו בפנינו ראיות בדבר נטילת רשימת

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

הלקוחות או העתקתה ע"י הנתבעים, לקוחות התובעות לא הובאו למתן עדות על מנת להוכיח כי הנתבעים השתמשו ברשימת הלקוחות בכדי לשדל את הלקוחות המופיעים בה לעבור ולקבל שירות מאיזיפון ואף לא הוצגו בפנינו מכתבים או מסמכים מטעם הלקוחות התומכים בטענות התובעות. יתרה מכך, התובעות אף לא הכחישו את טענות הנתבעים ולפיה ניתן להגיע אל לקוחות שידורית באמצעות חיפוש באמצעי פרסום פומביים כגון אינטרנט או פרסום בדפי זהב¹⁸.

זאת ועוד. מר דדוש העיד כי לתובעות היו באותה תקופה "כ3 אלף לקוחות" (עמ' 16 לפרו' ש' 17), כאשר "כ-15 לקוחות כל שנה" (עמ' 23 לפרו' ש' 5 – 6) עוזבים בשל מחיר השירות או בשל מעבר לחברה אחרת לקבלת השירות. מר דדוש אף העיד כי בשנת 2003 פרט ללקוחות שנטען כי עברו לאיזיפון עקב פניית הנתבעים, לא עזבו לקוחות נוספים עקב מעבר לחברה מתחרה. במקרה שלפנינו אין טענה בדבר פניות מצד הנתבעים ל- 3,000 לקוחות התובעות ואף לא לרובם. כל טענות התובעות מסתכמות במעבר של 9 לקוחות בלבד לאיזיפון – מספר לקוחות שאינו חריג מן הטעם שמספר לקוחות זה נכנס בגדר מספר הלקוחות העוזבים את התובעות מידי שנה מאותה סיבה. עובדה שלטעמנו מחלישה אף היא את טענות התובעות בדבר גזילת רשימת לקוחותיהן ועשיית שימוש פסול באותה רשימה ע"י הנתבעים.

61. יחד עם זאת, אף אם לא הוכח כי הנתבעים גזלו את רשימת הלקוחות של התובעות עדיין עלינו לדון בטענה ולפיה הנתבעים ניצלו את המידע בדבר מחירי השירות של הלקוחות על מנת להציע להם הצעות מחיר נמוכות יותר. מעשים שכאלה נחשבים לגזל סוד מסחרי משהם בגדר ניצול "מידע עסקי... שאינו ניתן לגילוי בנקל על ידי אחרים" (ס' 5 לחוק עוולות מסחריות).

62. נקדים את המאוחר ונאמר - לאחר ששקלנו את טענות הצדדים, עדויותיהם והראיות שהוצגו בפנינו אנו קובעים כי לא הוכח שהנתבעים עשו שימוש במידע שהיה להם בכל הנוגע למחירי השירות שהוצעו ללקוחות התובעות; ניצלו מידע סודי אחר שהגיע אליהם בתקופת עבודתם; הפרו את חובת תום הלב וחובת האמון כלפי התובעות בדרך אחרת.

63. תחילה נכריע בשאלת קבילות המכתבים של לקוחות החברה שהוצגו בפנינו ע"י הנתבעים על מנת לסתור את טענות התובעות, מבלי שכותבי המכתבים הגיעו להעיד על תוכנם

¹⁸ השווה ע"ע (ארצי) 1045/00 אריה נצר – אס.ג.י.די. הנדסה בע"מ, פד"ע לו 180 (2000) בו נקבע כי שמות הלקוחות אינם בגדר סוד מסחרי.

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

(נספחים ח', ט', י"א, י"ג, ט"ו לתצהיר מר דוד). יש להבחין בין עניין הקבילות לבין עניין המשקל.

כידוע, אין כל מניעה שמסמך יוגש לבית הדין, בין היתר, באמצעות האדם לו הוא נמסר. לכן משמסמכים אלו נמסרו למר דוד אין כל מניעה שהם יהוו חלק מחומר הראיות בתיק. יחד עם זאת, משכותבי אותם המכתבים לא הגיעו למתן עדות בבית הדין אין בפנינו כל ראייה ישירה בדבר נכונות תוכנם של המסמכים ולכן המשקל שיינתן לאותם מסמכים יהיה משקל נמוך, אם בכלל.

כעת, נפנה לפרט את הכרעתנו לגבי כל לקוח ולקוח.

64. תנוענט

64.1. תנוענט הייתה לקוחה של שידורית החל משנת 2004. ביום 25.4.2005 חידשה תנוענט את המנוי שלה בשידורית. ביום 25.8.2005 הודיעה תנוענט לשידורית על ביטול המנוי (נספח ה' לתצהיר מר דדוש). שידורית טענה שהסיבה שהובילה לביטול המנוי ע"י תנוענט היא פנייה מצד מר מזרחי, פנייה – שלטענת מר דדוש אושרה ע"י מר דוד בשיחה טלפונית/ס' 24 לתצהיר מר דדוש).

64.2. מנגד טענו הנתבעים כי מר רגב – מנכ"ל תנוענט הוא זה שפנה אל איזיפון. עוד נטען כי בשיחה עם המנכ"ל אמר לו מר דוד שהיה מעדיף למצוא פתרון אחר אולם מר רגב התעקש לעבור לאיזיפון. הנתבעים צרפו לתצהירו של מר דוד העתק מההודעה בדבר פנייתו של מר רגב וכן מכתב של מר רגב מיום 7.12.2005 (נספחים ט"ז ו-י"ז לתצהיר).

בנוסף, הוגש תצהיר של מר רגב והוא אף העיד בפנינו. מר רגב פרט בתצהירו את הסיבות שהובילו אותו לעזוב את שידורית. הוא הצהיר כי בעבר התבקש להופיע ביומן הערב של אחת מתחנות הטלוויזיה ולהתראיין במוקד שידורית. כאשר הגיע מר רגב לשידורית סרב מר דדוש לעזור לו ואף הבהיר כי בכוונתו להציב שלט עם שמה של שידורית בחזית מקום הראיון. מסיבה זו נאלץ מר רגב לתרץ לבימאית את הסיבה שברצונו להתראיין מחוץ למשרדי שידורית ולא בתוכם (להלן – האירוע). מר רגב המשיך והצהיר כי מאז אותו אירוע החליט לחפש שירות חלופי לשידורית ואף פנה למספר חברות ובתוכן ביפר. מר רגב הצהיר כי לאחר שהשאיר הודעות במספר חברות, חזר אליו מר דוד וסיפר לו שעזב את שידורית והקים חברה משלו.

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

מר דוד אמר למר רגב באופן מפורש שהוא מעדיף שתנוענט תתקשר עם ספק אחר "על מנת להמנע מהרושם שעלול להיווצר כאילו הנתבעת 3 פעלה באופן כלשהוא לסיום התקשרותה של החברה עם שידורית ותחילת עבודתה עם הנתבעת 3". מר רגב העריך את יושרו של מר דוד ולאחר שביצע בדיקות נוספות החליט להתקשר עם איזיפון. לאחר התלבטויות נעתר מר דוד ותנוענט הפכה ללקוחה של איזיפון נס' 4 - 8 לתצהיר מר רגב). בעדותו לפנינו חזר מר רגב על האמור בתצהירו.

64.3. התובעות השיבו בתצהיר המשלים של מר דדוש כי האירוע המדובר היה בחודש 4/2004 ולכן אין זה סביר שתנוענט לא תהיה מרוצה מהשירות של שידורית מאותו מועד אך תמשיך לקבל שירות במשך למעלה משנה נוספת; במועד שעברה תנוענט לאיזיפון לא הופיעה איזיפון בדפי זהב; טענות תנוענט אינן תואמות את אישורו של מר דוד בשיחה טלפונית עם מר דדוש כי מר מזרחי הוא זה שפנה לתנוענט; חידוש המנוי נעשה ביום 25.4.2005 לשנה נוספת כך שהחלטת תנוענט להפסיק את ההתקשרות לאחר שלושה חודשים בלבד מעידה על פניה מצד הנתבעים.

64.4. לאחר ששקלנו את טענות הצדדים אנו סבורים כי דין טענות התובעות להידחות, מהטעמים הבאים.

ראשית, טענות התובעות בעניין הן טענות סתמיות המבוססות על השערות. מול הצהרתו של מר דדוש ולפיה אישר מר דוד בשיחה טלפונית כי מר מזרחי פנה לתנוענט ושידל אותה לעבור לקבל שירות מאיזיפון, ניצבות גרסתו של מר דוד לפיה הוא לא פנה לתנוענט וכן עדותו העקבית של מר רגב תחושותיו הקשות לאחר האירוע בו הבין כי שידורית "זה לא הבית של העסק שלי מכאן ואילך" ובדבר חיפוש אלטרנטיבות אחרות לאחר מכן (עמ' 61 לפרו' ש' 19 עד עמ' 62 ש' 16). נוסף, כי מר דדוש עצמו הודה בפנינו שמאז האירוע שומר לו מר רגב טינה אישית (עמ' 19 לפרו' ש' 4). עדות זו תומכת בעדותו של מר רגב ולפיה האירוע גרם לקרע ביחסים עם שידורית ואף מחזקת את גרסת הנתבעים בדבר פנייה מצד מר רגב אליהם.

שנית, גרסת הנתבעים בדבר פנייה מצידו של מר רגב נתמכה בראיה בכתב - ההודעה למר דוד מיום 30.6.2005 ולפיה "רגב דורון... רוצה פרטים לגבי השירותים שלנו" (להלן - **ההודעה**). ראיה זו סותרת את עדותו של מר דדוש ולפיה אישר מר דוד כי נעשתה פנייה לתנוענט מצד מר מזרחי.

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

שלישית, להוכחת הטענה בדבר פנייתו של מר רגב לאיזיפון, הוצג הפרסום של איזיפון בדפי זהב בשנת 2005 (נספח א' לתצהירו של מר דוד). מר מזרחי העיד כי השתמש בקשריו על מנת לפרסם את המודעה במהלך חודש 4/2005 שכן באותו מועד הייתה הרשימה סגורה. עוד העיד מר מזרחי כי הספר של דפי זהב מחולק בסוף חודש 5/2005 (עמ' 58 לפרו' ש' 24 – 28). נסיף כי עדות זו אף מתיישבת עם מועד פנייתו של מר רגב לאיזיפון. מכאן, שנסתרה טענת התובעות ולפיה לא יכול היה מר רגב לפנות לאיזיפון משלא פורסמה בדפי זהב באותה תקופה.

רביעית, לא ברורה טענת התובעות בדבר חידוש המנוי של תנוענט לשנה. שכן גם לאחר שחודש המנוי לתקופה של שנה עדיין עומדת לתנוענט הזכות לבטלו בהתראה של חודש ימים, כאשר התשלום עבור השירות משולם מידי חודש בחודשו. משכך, אנו סבורים כי אין בעובדה שתנוענט בחרה לממש את זכותה ולבטל את המנוי בהתראה של 30 יום בכדי להעיד כי הביטול נעשה עקב שידול מצד הנתבעים.

אי לכך, אנו דוחים את טענות התובעות בעניין הלקוחה תנוענט.

65. סי. אר. מנצ' בע"מ:

65.1. סי. אר. מנצ' היא חברה העוסקת במתן שירותי כוח אדם בתחום העובדים הזרים. לטענת שידורית קיבלה ממנה החברה שירות עד שנת 2003, שאז ביקשה להפסיק את ההתקשרות בשל ירידה בפעילותה. סי. אר. מנצ' חידשה את המנוי בשידורית לשנה החל מיום 8.12.2005 ועד ליום 8.12.2006. באותו מועד לא חידשה הלקוחה את המנוי מכיוון שמר דוד הציע לה לקבל שירות מאיזיפון בתנאים טובים יותר (ס' 34.1 ו- 34.2 לתצהיר מר דוד). גב' וקנין הצהירה באופן דומה (ס' 5 לתצהיר גב' וקנין).

65.2. מנגד טענו הנתבעים כי סי. אר. מנצ' פנתה אל איזיפון מיוזמתה. עוד נטען כי מדובר בפנייה שנעשתה לאחר כשנה וחצי לפעולתה של איזיפון (ס' 45.1 לתצהיר מר דוד). להוכחת טענתם צרפו הנתבעים לתצהירו של מר דוד מכתב של מנצ' ל סי. אר. מנצ' – מר שרון שמש מיום 25.10.2006, בזו הלשון (נספח ח' לתצהיר):

"הנדון: חברת איזיפון תקשורת ישראל (טלקול)"

ברצוני להודיע כי התחברתי אל שרות המענה של חברת טלקול מיוזמתי.

אני פניתי אל חברת טלקול וביקשתי להתחבר לשרותיה.

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

כמו כן ברצוני להצהיר כי עזבתי את חברת שידורית עקב כך שנותקתי בעקבות חוב כספי."

65.3. בתצהירו המשלים של מר דדוש שהוגש לאחר קבלת תצהירי הנתבעים שינה מר דדוש מהצהרתו הקודמת. מר דדוש הצהיר כי סי. אר. מנץ' הייתה לקוחה של שידורית עד ליום 8.12.2005 בלבד וכי באותו מועד הפסיקה לקבל שירות משידורית בטענה ש"אין לו פעילות" (ס' 2 לתצהיר המשלים של מר דדוש ונספח א' לתצהיר).

בעדותו הוסיף דדוש כי מר שמש אמר לאסנת שמר דוד הגיע למשרדו והציע לו שירות במחיר זול יותר וכי אינו יודע מדוע לא זומן מר שמש למתן עדות (עמ' 19 לפרו' ש' 5 – 13).

65.4. גם במקרה זה דין טענת התובעות להידחות משלא הוכחה, מהסיבות הבאות:

האחת, עדותו של מר דדוש אינה רלוונטית לענייננו מן הטעם שמדובר בעדות מפי השמועה, שכן מר דדוש לא שמע את שיחתה של גבי' וקנין עם מר שרון שמש אלא חזר על תוכן השיחה כפי שנמסרה לו מפי גבי' וקנין.

השנייה, מול עדותה של גבי' וקנין (שהיא עדות שמועה לגבי אמיתות תוכן דבריו של מר שמש) בדבר שיחתה עם מר שמש ולפיה אמר לה מר שמש כי 'אחד העובדים' הגיע למשרדו וסיפר לו שפתח חברה (עמ' 29 לפרו' ש' 14 – 15) ניצבת עדותו של מר מזרחי שמר שמש פנה אל איזיפון מיוזמתו (עמ' 52 לפרו' ש' 13 – 20). כך שכפות המאזניים מאוינות ומשהנטל להוכחת הטענה מוטל על התובעות, אזי נדחית טענתן.

השלישית, התובעות לא הביאו את מר שמש למתן עדות, על אף שכאמור הנטל להוכחת טענתן מוטל עליהם. כידוע, ההלכה היא שהימנעות מהבאת ראיה או מהעדת עד "מקימה למעשה לחובתו של הנמנע חזקה שבעובדה הנעוצה בהגיון ובנסייון החיים, לפיה: דין הימנעות כדין הודאה בכך שאילו הובאה אותה ראיה היתה פועלת לחובת הנמנע. בדרך זו, ניתן למעשה משקל ראייתי לראיה שלא הובאה..."¹⁹.

מכל הטעמים הנ"ל אנו קובעים כי התובעות לא הוכיחו טענתן בכל הנוגע לשידול סי. אר. מנץ' לעזוב את שידורית ולעבור לקבל שירות מאיזיפון.

¹⁹ י. קדמי על הראיות, חלק שלישי (תשס"ד), עמ' 1650.

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

66. מ.מ.מ אחזקות בע"מ:

66.1. שידורית טענה כי כשנה לאחר סיום עבודתו של מר דוד בשידורית הוא פנה לחברת

מ.מ.מ אחזקות בע"מ והציע לה לקבל שירות מאיזופון במחיר נמוך מזה של שידורית. מנהל החברה מר מינץ סירב להגיע למתן עדות ולכן הקליט מר דדוש שיחה טלפונית שהתקיימה עימו באותו עניין. הקלטת והתמליל הוגשו נס' 34.2 לתצהיר מר דדוש; נספחים י"ג ו-י"ד לתצהיר; עמ' 17 לפרו' ש' 14 – 21).

גב' וקנין הצהירה אף באופן דומה. לטענתה מר מינץ סיפר לה שבסמוך לאוגוסט 2006 פנה אליו מר דוד והציע לו לקבל שירות מאיזופון בתעריף נמוך מזה של שידורית. גב' וקנין ביקשה ממר מינץ להעיד לטובת שידורית אולם הוא סרב ולכן צרפה לתצהירה תמליל של שיחה עם מר מינץ נס' 8 ו-9 לתצהיר גב' וקנין; נספח א' לתצהיר). בעדותה חזרה גב' וקנין על הדברים (עמ' 30 לפרו' ש' 17 – 20).

66.2. מנגד טענו הנתבעים כי מ.מ.מ אחזקות בע"מ מעולם לא הייתה לקוחה של איזופון. הנתבעים אף הגישו תצהיר של מר קרסוני בעניין. אולם משהנתבעים ויתרו על העדתו של מר קרסוני נמשך תצהיר זה מהתיק (עמ' 71 לפרו' ש' 17).

66.3. אנו סבורים כי התובעות הוכיחו כי הנתבעים פנו למ.מ.מ אחזקות, אלא שאין בעובדה זו בכדי לסייע לתובעות, ונסביר.

מר מזרחי הודה כי הנתבעים פנו למ.מ.מ אחזקות (עמ' 59 לפרו' ש' 22 – 25). הודיה זו יש בה לבדה בכדי להוכיח את הטענות בדבר פנייה ללקוח, אף מבלי להזדקק לעדותם של מר דדוש וגב' וקנין.

אלא שכאמור אין בהוכחה בדבר פנייה להועיל לתובעות שכן מדובר בפנייה שנעשתה לאחר כשנה ממועד סיום עבודתם של הנתבעים. התובעות אינן קושרות את מועד הפנייה למועד סיום החוזה של אותה לקוחה, כך שאין בפנינו כל טענה ולפיה היה לנתבעים מידע על המועד בו מסתיים החוזה. משכך אין כל פסול בפנייה לאותה לקוחה כחלק מהשיווק של איזופון. נוסף, כי אף אם הייתה הגבלה על עיסוקו של מר דוד הרי שלכל היותר היה מדובר על הגבלה לשנה, כך שהמועד בו נעשתה פנייה למ.מ.מ אחזקות אינו בעייתי כלל.

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

67. חג בגג בע"מ:

67.1. מדובר בחברה העוסקת בשיקום גגות. חברה זו הפכה ללקוחה של שידורית בחודש 10/1998, לאחר שמר דוד סיכם עימה את פרטי ההתקשרות. לטענת שידורית, בעקבות פנייתו של מר דוד עברה חג בגג לקבל שירות מאיזיפון בחודש 10/2005. כרטסת הנהלת החשבונות של חג בגג הוגשה (ס' 34.4 לתצהיר מר דדוש ונספח ט"ו לתצהיר).

בעדותו הוסיף מר דדוש כי חג בגג עברה לאיזיפון בחודש 10/2005 מכיוון שבאותו מועד הסתיים המנוי בשידורית. כשנשאל מר דדוש היכן טען זאת בתצהירו השיב כי מדובר בטענה המועלית לראשונה בעדותו (עמ' 19 לפרו' ש' 21–27).

67.2. מנגד טענו הנתבעים כי חג בגג הופנתה אל איזיפון ע"י מר ניר טליאס, שעבד עם מר מזרחי בדפי זהב (ס' 45.3 לתצהיר מר דוד). להוכחת טענותיהם הזמינו הנתבעים את מר טליאס למתן עדות בפנינו וכן צרפו לתצהיר מר דוד מכתב של מר בריסקין – מנכ"ל חג בגג מיום 9.11.2006. וכך כתב המנכ"ל (נספח ט' לתצהיר):

"לכל המעוניין:

רציתי לציין בזאת שמאחר ולא הייתי מרוצה מהשרות בחברה שבה קיבלתי שרות. עשיתי סקר בין החברות הדומות למצוא אלטרנטיבה טובה יותר. וקיבלתי הצעה אטרקטיבית מחברת טלקול. לכן הצטרפתי לחברת טלקול".

67.3. לאחר ששקלנו את הטענות והעדויות שהובאו לפנינו אנו קובעים כי גם דין של טענות התובעות בכל הנוגע ללקוחה חג בגג בע"מ להידחות, ונבאר:

ראשית, גרסתו של מר דדוש לא הייתה עקבית. בעדותו בפנינו טען מר דדוש לראשונה שהמועד בו עברה חג בגג לאיזיפון היה המועד בו הסתיים המנוי שלה עם שידורית. הטענה נטענה על מנת לקשור בין המועד בו לכאורה פנו הנתבעים אל חג בגג לבין הטענה ולפיה הנתבעים מחזיקים בכרטסת הלקוחות של התובעות. אלא שמדובר בעדות כבושה וסתמית שלא נתמכה בראיות אובייקטיביות נוספות או במסמכים בכתב. נתוני כרטסת הנהלת החשבונות שהוצגו בפנינו הם לתקופה שמחודש 1/2004 ועד חודש 9/2005. נתונים אלו סותרים לכאורה את טענת התובעות ולפיה הסתיים המנוי של חג בגג בחודש 10/2005, שכן אם מנוי מחודש ל-

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

12 חודשים כי על פי נתוני הכרטסת היה אמור המנוי להסתיים בחודש 12/2005 ולא בחודש 10/2005, כטענת התובעות.

יתרה מכך, מהעיתוי בו נטענה הטענה - לראשונה בעדות, לאחר שהתובעות הגישו תצהיר משלים שבו השיב מר דדוש לטענות הנתבעים בנוגע לפנייה שנעשתה ללקוחות, מתקבל הרושם כי מדובר בעדות שאינה נכונה ושנטענה אך ורק לצרכי המשפט.

שנית, מול הגרסה הכבושה של מר דדוש ניצבת עדותו של מר טליאס ולפיה הוא זה שהפנה את חג בגג אל הנתבעים (עמ' 69 לפרו' ש' 19 – 20; עמ' 70 ש' 6).

בנסיבות העניין, דין טענות התובעות להידחות.

68. טל סורג:

68.1. חברה זו עוסקת בייצור והתקנת סורגים והייתה לקוחה של שידורית. לטענת שידורית, בחודש 7/2005 עברה טל סורג לקבל שירות מאיזיפון בעקבות פנייה מצד מר דוד. כרטסת הנהלת החשבונות של טל סורג הוגשה (ס' 34.5 לתצהיר מר דדוש ונסמך ט"ז לתצהיר). בעדותו הוסיף מר דדוש כי טענתו נסמכת על שיחה שקיים עם דורון – מנהל טל סורג (עמ' 20 לפרו' ש' 4 – 8).

68.2. מנגד טענו הנתבעים כי טל סורג זו פנתה אליהם לקבלת שירות מיוזמתה (ס' 45.4 לתצהיר מר דוד).

68.3. לאחר ששקלנו את הטענות והעדויות שלפנינו, אנו קובעים כי גם בכל הנוגע לטל סורג לא הוכיחו התובעות טענותיהן, מהסיבות הבאות. האחת, גרסת התובעות אינה עקבית. גם בנוגע לטל סורג 'נוכר' לראשונה מר דדוש שהמקור לידיעה שלו על פניית הנתבעים לטל סורג הוא מנהלה של טל סורג - מר דורון. ציון עובדה זו לראשונה בעדות לפנינו ובשים לב לכך שהוגש תצהיר משלים מטעמו של מר דדוש מחלישה את גרסת התובעות ואף פוגעת באמינותה.

השנייה, התובעות לא טרחו לזמן למתן עדות את מר דורון שיכול היה לתמוך בטענותיהם ויש לזקוף הימנעות זו לחובתם.

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

השלישית, מול גרסתו של מר דדוש ניצבת גרסתם העקבית של הנתבעים ולפיה טל סורג היא זו שפנתה אליהם.

מכל האמור לעיל, דין טענות התובעות בכל הנוגע לטל סורג להידחות.

69. קלאס קליין בע"מ:

69.1. לטענת שידורית פנה מר דוד אל קלאס קליין בע"מ, שהייתה לקוחה של שידורית והציע לה לעבור לאיזיפון בתנאים טובים יותר מאלה הניתנים לה ע"י שידורית. לאחר שקלאס קליין ביקשה להתנתק משידורית, הפחיתה שידורית את מחיר השירות על מנת להשאירה כלקוחה נס' 34.6 לתצהיר מר דדוש. בעדותו הוסיף מר דדוש כי קלאס קליין שלחה לשידורית את הצעת המחיר שקיבלה מאיזיפון והתנה את הישארותה בהפחתת מחיר השירות נעמ' 20 לפרו' ש' 9 – 13. גם גב' וקנין הצהירה באופן דומה נס' 6 לתצהירה. שידורית הגישה את כרטיס הנהלת החשבונות של קלאס קליין נספח י"ז לתצהיר מר דדוש.

69.2. הנתבעים טענו כי קלאס קליין עובדת בקומפלקס משרדים משותף עם חברת סי. אר. מנץ בע"מ ולאחר שנודע לה שסי. אר. מנץ מקבלת שירות מאיזיפון בחרה אף היא להצטרף לשירות של איזיפון. עוד טענו הנתבעים כי מי ששילמה עבור השירות של שתי החברות היא גב' סיגל דווק. הנתבעים צרפו את הסכם ההתקשרות עם קלאס קליין, הנושא את התאריך 28.11.2007 נס' 45.5 לתצהיר מר דוד; ונספח י' לתצהיר.

69.3. לאחר ששקלנו את טענות הצדדים אנו קובעים כי גם בעניין זה לא הוכיחו התובעות טענתן, מהנימוקים שיפורטו להלן.

ראשית, גרסתם של מר דדוש וגב' וקנין ולפיה קלאס קליין התנתה את הישארותה בהפחתת מחיר השירות, לא נתמכה במסמכים בכתב על אף שמר דדוש העיד כי העתק מהצעת המחיר שנתנה איזיפון לאותה לקוחה נמצא בשליטת שידורית. הימנעות שידורית מהצגת הצעת המחיר יש בה בכדי להחליש בגרסת התובעות.

שנית, עיון בכרטיס של קלאס קליין מעלה כי עד לחודש 4/2006 גבתה שידורית מלקוחה זו סכום של 286 ₪ לחודש כאשר בחודשים שלאחריהם הופחת מחיר השירות לסכום של 231 ₪ לחודש בלבד. אולם אף אם לכאורה יש בעובדה זו בכדי

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

לתמוך בגרסת התובעות הרי שמדובר בתמיכה מועטה ביותר משלושה טעמים: האחד, התובעות לא נקבו במועד בו הופחת מחיר השירות לקלאס קליין עקב דרישתה נוכח הצעת המחיר של איזיפון, כך שאין בפנינו כל עדות שבהסתמך עליה ניתן לקשור את מועד הפנייה של הנתבעים למועד ההפחתה. השני, התובעות לא הביאו ראיות או עדויות לכך שהסיבה להפחתת סכום השירות באותו מועד הייתה הפנייה מצד הנתבעים. השלישי, אף אם נצא מנקודת הנחה כי הפחתת המחיר בחודש 4/2006 נעשתה בעקבות פניית הנתבעים, לא יהיה בכך בכדי להועיל לתובעות. מדובר בפנייה לקלאס קליין כשנה לאחר סיום עבודת הנתבעים, כך שלטעמנו אין בעייתיות בפניית הנתבעים באותו מועד לקלאס קליין.

מכל הנימוקים הנ"ל אנו סבורים כי דין טענת התובעות להידחות.

70. פלוס בע"מ:

70.1. מדובר בלקוחה של שידורית שהייתה בטיפולו של מר דוד. לטענת שידורית עברה פלוס לאיזיפון בעקבות פנייה של מר דוד. בעדותו הוסיף מר דודש כי פלוס הפסיקה לקבל שירות משידורית בחודש 3/2006, שכן באותו מועד הסתיים המנוי שעשה לה מר דוד (נעמ' 20 לפרו' ש' 21 – 23). כרטסת הנהלת חשבונות של פלוס הוגשה (ס' 34.7 לתצהיר מר דודש; נספח י"ח לתצהיר).

70.2. הנתבעים טענו כי פלוס פנתה מיזמתה לאיזיפון והחלה לקבל ממנה שירות בחודש 4/2006. הנתבעים צרפו לתצהירו של מר דוד את מכתבו של מנהל פלוס – מר ברגר מיום 7.11.2006, בזו הלשון (ס' 45.6 לתצהיר מר דוד; נספח י"א לתצהיר):

"הנדון: מכתב הבהרה

1. בעבר היינו מנויים של חב' שידורית
2. בבדיקה שגרתית שאנו עורכים מדי תקופה של הצעות מחיר אחרות פנינו למס' חברות.
3. מטלקול קיבלנו את ההצעה הזולה ביותר.
4. לפיכך פנינו אליכם מרצוננו החופשי.
5. לידיעתכם."

במהלך עדותו של מר דוד הוצג בפניו הסכם שירות עם פלוס, שאינו חתום, אשר ממנו עולה לכאורה כי פלוס שבה לקבל שירות משידורית החל מיום 14.4.2005 ועד ליום 14.4.2006. עוד הוצג מסמך שנכתב ע"י מר דוד עצמו, הנושא את התאריך

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

13.4.2005, ובו פורטו העלויות והתנאים לחידוש השירות (מוצגים שידורית/1 ושידורית/2).

70.3. גם במקרה זה דין טענת התובעות להידחות.

מר דדוש הודה בעדותו כי טענותיו בעניין פלס הן "מסקנות שלי ולא ידיעה" (עמ' 21 לפרו' ש' 1 – 3). כמו כן, מול מסקנתו של מר דדוש ניצבת עדותו של מר דוד ולפיה לא נעשתה פנייה מצידו לפלס וכי היא זו שפנתה מיוזמתה לנתבעים.

נוסיף, כי התובעות אף לא זימנו את מר ברגר למתן עדות למרות שהנטל להוכחת הטענה מוטל עליהן והימנעות זו תיזקף לחובתן.

אי לכך, דין טענת התובעות להידחות.

71. א. חזן ליסינג ישיר בע"מ:

71.1. מדובר בלקוח של שידורית שהיה בטיפולו של מר מזרחי. לטענת שידורית א. חזן התחבר לשירות בחודש 12/2004 וחתם על הוראת קבע. החל מחודש 1/2005 לא כובדו הוראות הקבע של א. חזן ולכן הוא הועבר לטיפולו של מר מזרחי. להפתעתה גילתה שידורית שא. חזן סומן במערכת שידורית כמי ששילם עבור שנה מראש ולכן לא הופיע אצלה. בחודש 12/2005 כשפנתה שידורית לא. חזן בכדי לחדש את המנוי הודיע לה א. חזן שהוא מקבל שירות מאיזיפון. הצעת המחיר של שידורית ללקוח מיום 1.12.2005 צורפה לתצהירו של מר דדוש (ס' 34.9 לתצהיר מר דדוש; נספח כ' לתצהיר).

71.2. הנתבעים טענו כי א. חזן ביטל את התקשרותו עם שידורית עוד בטרם החל לקבל ממנה שירות מכיוון ששידורית חייבה אותו בתשלום מראש. הנתבעים אף הוסיפו כי א. חזן עבר לאיזיפון לאחר שקיבל שירות מחברת קישורית (ס' 45.8 לתצהיר מר דוד).

71.3. מר דדוש הוסיף בתצהירו המשלים כי לא מצא כל אסמכתא לכך שא. חזן חויב מראש וכי החיוב הראשון של א. חזן היה ביום 19.12.2004 (ס' 3 לתצהיר המשלים). בעדותו הכחיש מר דדוש טענות הנתבעים בכל הנוגע ללקוח זה (עמ' 21 לפרו' ש' 12 – 6).

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

מנגד הודתה גב' וקנין כי קיימת בעיה בכל הנוגע ללקוח זה מכיוון שב"טפסים שלי מופיע שהוא לא משלם וההוראה חוזרת, גם אני בודקת ואני רואה שאין לו פעילות והוא מתעקש שהוא עובד איתנו..."; גב' וקנין העידה כי היא מניחה שהלקוח היה מחובר לשידורית משום ש"היה אמור לקבל שירות" אולם אין לה ידיעה אישית בעניין (עמ' 29 לפרו' ש' 16 עד עמ' 30 ש' 16). גב' וקנין אף הודתה כי הלקוח חויב ע"י שידורית פעם אחת בלבד (עמ' 31 לפרו' ש' 5 – 9).

71.4. מר חזן העיד בפנינו כי זכור לו שהוראת הקבע שלו חויבה בסמוך למועד החתימה על הטפסים הנוגעים להתחברות לשירות של שידורית ומסיבה זו ביקש לנתק את השירות של שידורית (עמ' 47 לפרו' ש' 24 – 27).

71.5. לאחר ששקלנו את העדויות שהוצגו בפנינו אנו קובעים כי התובעים לא הוכיחו את טענתם בכל הנוגע ללקוח זה. שכן התובעות כלל לא הוכחו כי מדובר בלקוח שקיבל שירות משידורית. עדותם של התובעים ולפיה מר חזן ביטל את התקשרותו עם שידורית נתמכת בהודאתה של גב' וקנין כי בבדיקה שביצעה נמצא שללקוח אין פעילות בשידורית. כמו כן, התובעות אף לא הציגו כרטסת הנהלת חשבונות של הלקוח פרט להצעת מחיר, עובדה התומכת אף היא בטענה ולפיה אין המדובר בלקוח של שידורית.

72. נכסי הר כסף בע"מ – תווך זילברברג:

72.1. נכסי הר כסף הייתה לקוחה של שידורית. באותה תקופה הייתה נכסי הר כסף בטיפולו של מר מזרחי. לטענת שידורית גם נכסי הר כסף עברה לאיזיפון בעקבות פנייתו של מר מזרחי כרטסת הנהלת החשבונות של נכסי הר כסף הוגשה (ס' 34.12 לתצהיר מר דדוש; נספח כ"ג לתצהיר). בתצהירו המשלים דחה מר דדוש את הטענה ולפיה נכסי הר כסף לא הייתה מרוצה מהשירות של שידורית והוסיף כי הסיבה לעזיבה הייתה הצעת מחיר נמוכה מצד איזיפון, כפי שאף נרשם ע"י גב' וקנין לאחר שיחה עם נכסי הר כסף (ס' 4 לתצהיר המשלים; נספח ג' לתצהיר).

72.2. הנתבעים טענו כי נכסי הר כסף הופנתה אל איזיפון ע"י מר ניר טליאס והחליטה לקבל שירות מאיזיפון בשל חוסר שביעות הרצון משירות שידורית. לתצהיר מר דוד צורף מכתבו של מר זילברברג, שבו נכתב (ס' 45.11 לתצהיר מר דוד; נספח י"ג לתצהיר):

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

"עקב אי שביעות הרצון מחברת 'שידורית', חיפשנו אלטרנטיבה ומצאנו את חברת 'טלקול' המספקת לנו שירות עד היום".

72.3. גם בעניין זה דין טענות התובעות להידחות.

התובעות לא הוכיחו את הטענה ולפיה הפסיקה נכסי הר כסף את ההתקשרות עם שידורית עקב פנייתו של מר מזרחי. עדותו של מר דדוש בעניין היא בגדר 'עדות מפי השמועה' משכיוון שמר דדוש הודה כי לא הוא זה ששוחח עם החברה אלא גב' וקנין, אשר אף הוסיפה את הרישומים על בקשת הביטול של הלקוח. יחד עם זאת, גב' וקנין לא התייחסה כלל בתצהירה לנכסי הר כסף.

נוסף, שמול עדותו הסתמית של מר דדוש ניצבת גרסתם הנתבעים ולפיה מר טליאס היה זה שהפנה את נכסי הר כסף אל איזיפון לקבלת הצעת מחיר. גרסה שנתמכה בעדותו של מר טליאס ולפיה הוא זה שהמליץ לנכסי הר כסף לעבור לאיזיפון (עמ' 70 לפרו' ש' 17-19).

מכל הנימוקים שפורטו לעיל דין טענת התובעות בעניין הלקוח נכסי הר כסף בע"מ להידחות.

73. אביטל השכרת רכב:

73.1. לטענת שידורית, אף אביטל השכרת רכב היתה בטיפולו של מר מזרחי ועברה לאיזיפון עקב פנייתו של מר מזרחי (ש' 34.14 לתצהיר מר דדוש).

73.2. הנתבעים טענו כי אביטל השכרת רכב עזבה את שידורית עקב זמני המתנה ממושכים. מר מזרחי העיד כי אביטל השכרת רכב הופנתה אל איזיפון ע"י מר טליאס (עמ' 51 לפרו' ש' 16-17). הנתבעים אף צרפו לתצהיר מר דוד מכתב של מנכ"ל אביטל השכרת רכב, מיום 25.10.2006. וכך נכתב במכתב המנכ"ל (נספח ט"ו):

"אני מאיר אביטל מנכ"ל א.א. אביטל השכרת רכב בע"מ מאשר כי פניתי לחברת טלקול בע"מ ביוזמתי בשל זמני המתנה ממושכים בשידורית, לאחר חיפוש ומציאת אלטרנטיבה הוחלט על ידנו לעבור לחברת טלקול בע"מ אשר מספקת לנו שירות עד היום".

73.3. בתצהירו המשלים דחה מר דדוש את הטענה ולפיה לא היה אביטל השכרת רכב מרוצה משירות שידורית וכחוכחה צרף את מכתב המנכ"ל לשידורית מיום

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח
נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי
נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

26.7.2005 בו נכתב שהוא "מודה לך על השרות הטוב". מר דדוש הוסיף כי אביטל השכרת רכב מסר לשידורית שהוא מבצע שינויים ארגוניים בעסק כך שהמענה לטלפונים עתיד להתבצע ע"י אחד מעובדיו (ס' 5 לתצהיר המשלים).

73.4. גם בעניין זה דין טענות התובעות להידחות.

ראשית, גרסת התובעות ולפיה עבר אביטל השכרת רכב לאיזיפון עקב פנייתו של מר מזרחי נסתרה בעדותו של מר טליאס. מר טליאס העיד כי הוא זה שהפנה את אביטל השכרת רכב לאיזיפון (עמ' 70 לפרו' ש' 15–19).

שנית, התובעות לא הוכיחו כי המעבר של אביטל השכרת רכב לאיזיפון קשור לנתבעים. גב' וקנין העידה כי הסיבה שנתן לה אביטל השכרת רכב לבקשתו להתנתק היא רצונו להגדיל את המשכורת לאחד מעובדיו שיענה לטלפונים. סיבה זו אינה נוגעת לנתבעים וכלל לא ברור מדוע סבורות התובעות כי העזיבה של אביטל השכרת רכב קשורה לנתבעים פרט לטענה סתמית שמדובר בלקוח שמר מזרחי הביא לשידורית (עמ' 28 לפרו' ש' 21–27).

שלישית, התובעות לא זימנו למתן עדות את המנכ"ל, הימנעות שנוקפת לחובתן.

מכל הטעמים שפורטו לעיל, אין אנו מקבלים את טענת התובעות בעניין זה.

74. זילברמן יועצים:

74.1. שידורית טענה כי גם זילברמן יועצים היה בטיפולו של מר מזרחי ועבר בחודש 11/2005 לאיזיפון בעקבות פנייתו של מר מזרחי. כרטסת הנהלת החשבונות של הלקוח הוגשה (ס' 34.15 לתצהיר מר דדוש; נספח כ"ו לתצהיר). בתצהיר המשלים תיקן מר דדוש והצהיר שזילברמן יועצים עזב את שידורית בחודש 11/2006 לאחר ששילם עבור שנת שירות מראש (ס' 6 לתצהיר המשלים).

74.2. הנתבעים טענו כי זילברמן יועצים הפסיק לקבל שירות משידורית בחודש 12/2005 והחל לקבל שירות מאיזיפון רק בחודש 11/2006, קרי – כשנה לאחר שעזב את שידורית (ס' 45.13 לתצהיר מר דוד).

74.3. גם בעניין זה דין טענות התובעות להידחות, משני נימוקים.

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

האחד, עיון בכרטסת הלקוחות של שידורית מעלה כי זילברמן יועצים הפסיק לקבל שירות בחודש 11/2005, עובדה התומכת בגרסת הנתבעים וסותרת את גרסת התובעות. כמו כן, שידורית לא הציגה כל מסמך התומך בהצהרתו של מר דדוש בתצהיר המשלים והמעיד על תשלום עבור שנת 2006 מראש. תשלום זה אף אינו מופיע בכרטסת הנהלת החשבונות של זילברמן יועצים.

השנייה, אף אם נקבל את טענות התובעות ולפיהן קיבל מהן זילברמן יועצים שירות עד לחודש 11/2006, הרי שלא הוכח כי עזיבתו נבעה כתוצאה משידול הנתבעים. יתרה מכך, המועד בו עבר הלקוח לאיזיפון היה כשנה ושבעה חודשים לאחר סיום עבודתם של הנתבעים בשידורית. ולכן אף אם נעשתה פנייה מצד הנתבעים באותו מועד אין מדובר בצעד פסול.

75. התובעות העלו טענות דומות גם בנוגע לארבע לקוחות נוספים - תפקיד פלוס בע"מ, נדל"ן המשתלה בע"מ, טביב פינני פסולת בע"מ ורם עוז ביטחו, אך ויתרו עליהן בסיכומיהן (ש' 105, 107, 108 ו-110).

76. מן המקובץ עולה כי התובעות לא הוכיחו שהנתבעים גזלו את רשימת לקוחותיהם ועשו בה שימוש פסול ולמצער כי נעשתה פנייה מצד הנתבעים ללקוחות התובעות במטרה לשדלם לעזוב את התובעות ולקבל שירות משידורית.

77. כללו של דבר, התובעות לא הוכיחו את הטענות ולפיהן הפרו הנתבעים את חובות הנאמנות המוטלות עליהם וכי גזלו את סודותיהם המסחריים ובכלל כך את רשימת הלקוחות. אי לכך, דין תביעות התובעות להידחות.

תביעתו של מר דוד כנגד שידורית (עב 8585/05)

א. פיצויי פיטורים

78. אין מחלוקת כי מר דוד התפטר מעבודתו בשידורית ביום 20.3.2005 וכי בפועל המועד האחרון לעבודה היה ביום 20.4.2005.

79. תביעתו של מר דוד כנגד שידורית לתשלום פיצויי פיטורים מושתתת על הסיכום ולפיו "במידה ותפטר ואז תתפטר מחברת שידורית. חברת שידורית מתחייבת לשלם לך פיצויי פיטורין על פי החוק במועד הקבוע בחוק".

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח
נ.צ (ע) מר מעוז הלוי
נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

מר דוד טען שביקש ששידורית תתחייב בפניו בכתב כי תשלם לו פיצויי פיטורים גם אם יתפטר "כי דדוש נהג, באורח קבע, להשתמש מתשלום פיצויים כדין לעובדיו" (ס' 27 לתצהיר).

80. מנגד טענה שידורית בכתב ההגנה כי אין ליתן לסיכום תוקף מכיוון שהוצא ממנה "בכחש ובמרמה". טענה זו נסמכה על שני טעמים. האחד, במועד הסיכום הייתה שידורית בעמדה נחותה מזו של מר דוד, שכן באותה תקופה שופצו משרדיה והיא הפכה תלויה במר דוד, כאיש המכירות היחיד. משכך כאשר הציג בפניה מר דוד מצג שווא ולפיו אם לא יינתן בידיו הסיכום יתפטר לאלתר – חתם מר דדוש על הסיכום; השני, בדיעבד התברר לשידורית כי מר דוד ניצל את שנתו האחרונה בעבודה להשיג עבורו ועבור איזופון קשרים עסקיים ולקוחות, כך שבמועד הסיכום כבר תכנן מר דוד להתפטר מהעבודה (ס' 6 לכתב ההגנה).

בתצהירו שב מר דדוש על הטענות שבכתב ההגנה. וכך הצהיר מר דדוש (ס' 20 – 21):

"20. באותה תקופה סיימה שידורית את מעברה למשרדים חדשים, לאחר כעשר שנים במקום הקודם ואני כמנכ"ל, הייתי עסוק כולי בהעברת המשרדים, השלמת התשתיות וכו'. באותה תקופה, מאיר תפעל הלכה למעשה, את נושא השיווק לבדו בהיותו מספר שניים במכירות ושוקק בשידורית.
21. מאחר והייתי תלוי לגמרי במאיר ומתוך רצון להבטיח את הישגותי בחברה לאורך זמן, חתמתי על מכתב שמאיר ערך והדפיס וזאת, על מנת להימנע מהתפטרותו לאלתר, כפי שביקש לעשות.
יצוין, כי ברור הוא שלא היה בכוונתי להבטיח למאיר תשלום פיצוי פיטורים, במידה ויקים או יעבור לחברה מתחרה".

בהמשך תצהירו פרט מר דדוש את העובדות שעל יסודן מבוססת טענת שידורית בדבר כוונתו של מר דוד להתחרות בעסקי שידורית תוך שימוש במידע פנימי שהשיג במהלך עבודתו (ס' 22, 24, 26 – 35).

לעניין נסיבות חתימת הסיכום הצהיר מר דדוש כי "מאיר הגיע למשרדי עם המסמך [הסיכום – א.א.] מוכן מראש והודיע לי כי אם לא אחתום עליו מיד, הוא עוזב באופן מיידי את שידורית. לאור הלחץ בו הייתה החברה נתונה והצורך בהמשך עבודתו של מאיר, הסכמתי לכך" (ס' 41 – 42 לתצהיר מר דדוש).

81. לאחר ששקלנו את טענות הצדדים ועדויותיהם אנו קובעים כי שידורית לא הוכיחה את טענתה ולפיה הוצא ממנה הסיכום ב"כחש ובמרמה". ואלה נימוקנו:

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

81.1. באשר לטענה בדבר תלונה של שידורית במר דוד –

ראשית, שידורית לא הוכיחה כי במועד הסיכום הייתה בעמדה נחותה מזו של מר דוד. אמנם הוכח כי בסמוך לתחילת חודש 8/2004 עברה שידורית משרדים כאשר מספר חודשים לאחר המעבר המשיכה בשיפוץ שתי קומות נוספות בבניין, אולם אין בכך בכדי להוות הוכחה לכך ששידורית הייתה תלויה לחלוטין בעבודתו של מר דוד. יתרה מכך, הוכח כי באותה תקופה עבדו בשידורית מר מזרחי וגב' וקנין ושניהם עסקו בגיוס לקוחות/ס' 11 לתצהיר מר מזרחי; עדות גב' וקנין – עמ' 26 לפרו' ש' 8-9).

שנית, אף אם היינו מקבלים את הטענה ולפיה שידורית הייתה תלויה לחלוטין בעבודתו של מר דוד וכי חתמה על הסיכום רק לאחר שהאחרון 'איים' בהתפטרות, לא היה בכך בכדי להוביל לקביעה כי הסיכום הוצא ב"כחש ובמרמה". שכן אין אנו פגם בכך שעובד 'מנצל' כדין את מעמדו במקום העבודה על מנת לפעול לשיפור תנאי העסקתו ולהבטיח תשלום פיצויי פיטורים גם אם יתפטר מיוזמתו.

שלישית, ככל שטענת שידורית כוונה לטענה של 'עושה וכפיה', ברי שאין טענה זו יכולה לעמוד משהסיכום לא בוטל "תוך זמן סביר לאחר שנודע למר דודש שפסקה הכפיה".²⁰

81.2. באשר לטענה שכבר במועד הסיכום תכנן מר דוד להתפטר מעבודתו מספר חודשים

מאוחר יותר –

טענה זו לא הוכחה. אמנם אין מחלוקת כי מר דוד הקים את איזיפון יחד עם מר מזרחי במועד בו עדיין עבד בשידורית (תחילת חודש 2/2005), אלא שלטעמנו אין בעובדה זו בלבד בכדי להוכיח שכבר שלושה חודשים קודם לכן – במועד הסיכום (סוף 10/2004) – תכנן מר דוד להתפטר מהעבודה, משלושה טעמים: האחד, טענת שידורית ולפיה ניצל מר דוד את שנתו האחרונה בכדי להשיג עבור איזיפון לקוחות וקשריים עסקיים נדחתה. השני, מר מזרחי החל לעבוד בשידורית שלושה חודשים בלבד לפני הסיכום, כאשר לא עלה בידי שידורית להוכיח כי כבר באותם שלושה חודשים החלו מר מזרחי ומר דוד לפעול להקמת עסק משותף. שלישית, עדויותיהם של מר דוד ומר מזרחי ולפיהן רק בסמוך לתחילת חודש פברואר 2005 התגבשה החלטתם לפתוח חברה משותפת לא נסתרו (עמ' 34 לפרו' ש' 12 עד עמ' 35 ש' 4 וכן עמ' 56 ש' 16 – 18).

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

82. לא נעלם מעינינו כי בתצהירו של מר דדוש הוספה הטענה ולפיה הסיכום בדבר תשלום פיצויי פיטורים למר דוד במקרה של התפטרות היה מותנה בתנאי - שמר דוד "לא יקים או יעבור לחברה מתחרה". אלא שאין בידינו לקבלה, ממספר סיבות:

האחת מדובר בטענה חדשה שלא בא זכרה בכתב ההגנה. גרסת שידורית בדבר קיומו של תנאי לתשלום פיצויי הפיטורים במקרה של התפטרות מופיעה לראשונה בתצהירו של מר דדוש, עובדה הפוגמת במהימנות גרסת שידורית (ומר דדוש).

השנייה, הלכה היא כי נקודת המוצא לבחינת אומד דעת הצדדים היא לשון החוזה²¹. בעניין אמנון לוי²² פסק בית המשפט העליון ש"מן הראוי כי במקום בו לשון ההסכם היא ברורה וחד משמעית, כגון המקרה שבפני, יש ליתן לה משקל מכריע בפרשנות ההסכם". במקרה שלפנינו לשון הסיכום ברורה ואינה משתמעת לשני פנים ולפיה הן במקרה של פיטורים והן במקרה של התפטרות תשלם שידורית למר דוד פיצויי הפיטורים. סיכום זה אינו מתנה את תשלום פיצויי הפיטורים למקרים בהם לא יקים מר דוד או לא יעבור לחברה מתחרה. לו אכן הייתה הכוונה להתנות את זכותו של מר דוד לפיצויי פיטורים במקרה של התפטרות, היה על כוונה זו לבוא לידי ביטוי בסיכום באופן מפורש ולמצער באופן משתמע, אך לא כך הדבר.

השלישי, אף אם היינו מקבלים את גרסתו של מר דדוש לא היה בכך בכדי להועיל לשידורית משום שלא הוכח כי זו הייתה כוונתם המשותפת של הצדדים. בהתאם להצהרתו של מר דדוש מדובר בכוונתו האישית בלבד, ובלשונו "ברור הוא שלא היה בכוונתי להבטיח למאיר תשלום פיצויי פיטורים, במידה ויקים או יעבור לחברה מתחרה" (ההדגשה הוספה – א.א.).

83. למעלה מן הדרוש נתייחס לטענת שידורית שהועלתה לראשונה בסיכומים ולפיה הסיכום כולל תנאי מכללא שעניינו "התחייבותו של מר דוד שלא להתחרות תחרות אסורה בתובעות ולא להפר את חובות האמון שלו כלפיהן". שידורית סומכת את טענתה על פסקי הדין בעניין רבנון²³. אלא שאין באותם פסקי דין בכדי לסייע לשידורית, ונבאר:

באותו עניין דובר על עובד שמעסיקתו הפרישה עבורו כספים לפוליסת ביטוח מנהלים. לפוליסה צורפו נספחים שכותרתם "העברת בעלות אוטומטית" ולפיהם הבעלות בפוליסה

²⁰ סעיפים 17, 18 ו-20 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג - 1973.

²¹ סעיף 25(א) לחוק החוזים (חלק כללי); ע"ע (ארצי) 268/08 קרדוש – אחים חיון עבודות נגרות בע"מ, (לא פורסם, 21.9.2009).

²² ע"א 5856/06 אמנון לוי – נורקייט בע"מ, (לא פורסם, 28.1.2008).

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

תועבר לזכות העובד עם עזיבתו את מקום העבודה "מכל סיבה שהיא". העובד עזב את עבודתו מיוזמתו והמעסיקה – רבלון – ביקשה מחברת הביטוח שלא להעביר את הבעלות בפוליסה לידי העובד מפאת מעשים חמורים שביצע כלפיה אשר גרמו לה נזקים רבים. בית הדין הארצי פסק כי יש לפרש את הנספחים פירוש תכליתי. על פי פירוש זה, לא תועבר הפוליסה לבעלות העובד במקרים בהם נשללו ממנו פיצויי הפיטורים מכוח הוראות סעיף 16 ו-17 לחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג – 1963. ובג"צ אישר את קביעת בית הדין הארצי וקבע כי "פרישה 'מכל סיבה' – המזכה לדמי הביטוח – אינה משתרעת על פרישה בעקבות ביצוע מעשי גניבה והפרת אמונים הגורמים נזק למעביד".

לפיכך, אף אם היינו מקבלים את טענת שידורית ולפיה הסיכום כולל תנאי מכללא בדבר שלילת זכותו של מר דוד לתשלום פיצויי פיטורים אם יתחרה תחרות אסורה בתובעות או יפר את חובות האמון שלו כלפי התובעות, ואין אנו קובעים מסמרות בעניין, עדיין יהיה מר דוד זכאי לתשלום פיצויי פיטורים מכוח הסיכום. שכן לא עלה בידי התובעות להוכיח שמר דוד התחרה בהן באופן בלתי הוגן או שגזל מהן סודות מסחריים לצורך הקמת איזיפון ולמצער כי מעשיו של מר דוד באים בגדר אותם המקרים בהם יש לשלול ממנו את פיצויי הפיטורים מכוח הוראות סעיפים 16 או 17 לחוק פיצויי פיטורים.

84. מן המקובץ עולה כי יש ליתן תוקף להוראות הסיכום משלא הוכח שהוצא במרמה משידורית ומשלא הוכח שהיה מותנה בתנאי כלשהו שעניינו התחייבות שלא להקים או לעבור לחברה העוסקת בתחום דומה. אי לכך אנו קובעים כי על שידורית לשלם למר דוד פיצויי פיטורים.

85. בהתאם להוראות הסיכום ישולמו פיצויי הפיטורים "לפי שכר ברוטו, כולל תמריצים ועמלות (נכון להיום לפי שכר 12,522.94 ₪)". על פי תלושי השכר של מר דוד, במועד סיום העבודה, עמד שכרו החודשי בתוספת תמריצים ועמלות על סך של 12,522.44 ₪²⁴. כמו כן, אין מחלוקת כי תקופת עבודתו של מר דוד היא מיום 1.8.1994 ועד ליום 20.4.2005, קרי – 10 שנים, שמונה חודשים ו-20 ימים. משכך על שידורית לשלם למר דוד פיצויי פיטורים בסכום של 134,268 ₪ (12,522.44 x 10.72) בגין תקופת עבודתו.

²³ דב"ע (ארצי) נב/147 – 3 רבלון (ישראל) בע"מ – ברק, פד"ע כה 115 (1992); בג"צ 846/93 ברק נ' בית הדין הארצי לעבודה, ירושלים, פ"ד נא(1) 3 (1994).

²⁴ אמנם בסיכום נכתב 12,522.94 ₪, אולם עיון בתלושי השכר שהוצגו בפנינו (נספחים ג'1 – ג'5 לתצהיר מר דוד מחודש 12/2007) מעלה כי השכר היה 12,522.44 ₪.

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

לא נעלמה מעינינו טענת שידורית ולפיה צורת התשלום ורכיבי השכר השתנו במהלך השנים ולכן יש לערוך את חישוב פיצויי הפיטורים על בסיס התקופות השונות (ס' 10 לכתב ההגנה). אלא שמדובר בטענה שנטענה בעלמה וללא כל ביסוס ומשכך דינה להידחות.

86. לעניין התביעה לפיצויי הלנה, מצאנו כי אין לחייב את שידורית בתשלום פיצויי הלנה מן הטעם שהייתה מחלוקת של ממש בין הצדדים במיוחד נוכח דו"ח החוקר שהוגש לשידורית וממנו עולים לכאורה חשדות בכל הנוגע להתנהלותו של מר דוד.

87. כללו של דבר, שידורית תשלם למר דוד **פיצויי פיטורים בסכום של 134,268 ₪** בתוספת הפרשי הצמדה וריבית חוקית מיום 21.4.2005 ועד למועד התשלום בפועל.

ב. פדיון חופשה

88. מר דוד טען כי הוא זכאי לפדיון חופשה של 17 ימים לפי החישוב הבא: עבור תקופת העבודה שעד לסוף שנת 2003 הוא זכאי ל-12 ימי חופשה ועבור התקופה שעד לסוף שנת 2004 הוא זכאי ל-5 ימי חופשה נוספים. עוד טען מר דוד כי בשנים האחרונות לעבודתו הייתה שידורית מאפסת בסיום כל שנת עבודה את מכסת ימי החופשה לה הוא היה זכאי אף אם לא ניצל בפועל את מלוא ימי החופשה באותה שנה. ומשכך אין לסמוך על יתרת החופשה המצוינת בתלוש השכר של חודש 4/2005 (ס' 10 ו-11 לתצהיר).

89. להוכחת טענותיו צרף מר דוד לתצהירו מחודש 12/2007 מספר תלושי שכר, שמהם עולים הנתונים הבאים לעניין ימי החופשה (נספחים ג' – ו' לתצהיר)²⁵:

89.1. בתלוש השכר של חודש 12/2003 נרשם בעמודה שכותרתה "חשבון חופשה" כך: "יתרה קודמת 23"; "צבירה ח.ז. 2" ניצול ח.ז. 1"; "יתרה חדשה 24".

89.2. בתלוש השכר של חודש 1/2004 נרשם בעמודה שכותרתה "חשבון חופשה" כך: "יתרה קודמת 0"; "צבירה ח.ז. 2" ניצול ח.ז. 1"; "יתרה חדשה 1".

89.3. בתלוש השכר של חודש 11/2004 נרשם בעמודה שכותרתה "חשבון חופשה" כך: "יתרה קודמת 2"; "צבירה ח.ז. 2" ניצול ח.ז. 1"; "יתרה חדשה 3".

²⁵ העתקים קריאים יותר של תלושי שכר צורפו לכתב התביעה בעב 85855/05.

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח
נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי
נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

כמו כן, בתלוש זה נוסף לרכיבי השכר הקבועים של מר דוד (משכורת, תמריץ ועמלות) רכיב שעניינו "גמר חופש 03". בגין רכיב זה שולם למר דוד סכום של 7,000 ₪, כאשר נכתב על יד אותו רכיב בכתב יד "תרת חופש חג 2003 fe 12 ימי חופשה קלאסיק" (להלן – הכיתוב). סמוך לכיתוב קיימת חתימה.

מר דוד לא הצהיר מי הוסיף את הכיתוב על תלוש השכר ואף לא מי חתום סמוך לו.

89.4. בתלוש השכר של חודש 12/2004 נרשם בעמודה שכותרתה "חשבון חופשה" כך: "יתרה קודמת 3"; "צבירה ח.ז. 2" ניצול ח.ז. 0; "יתרה חדשה 5".

89.5. בתלוש השכר של חודש 1/2005 נרשם בעמודה שכותרתה "חשבון חופשה" כך: "יתרה קודמת 0"; "צבירה ח.ז. 1.92"; "ניצול ח.ז. 3.50"; "יתרה חדשה 1.58-".

89.6. בתלוש השכר של חודש 2/2005 נרשם בעמודה שכותרתה "חשבון חופשה" כך: "יתרה קודמת 1.58-"; "צבירה ח.ז. 1.92"; "ניצול ח.ז. 0"; "יתרה חדשה 0.34".

89.7. בתלוש השכר של חודש 3/2005 נרשם בעמודה שכותרתה "חשבון חופשה" כך: "יתרה קודמת 0.34"; "צבירה ח.ז. 1.92"; "ניצול ח.ז. 0.5"; "יתרה חדשה 1.76".

89.8. בתלוש השכר של חודש 4/2005 נרשם בעמודה שכותרתה "חשבון חופשה" כך: "יתרה קודמת 1.76"; "צבירה ח.ז. 0"; "ניצול ח.ז. 1.5"; "יתרה חדשה 0.26".

90. בעדותו העיד מר דוד כי מר דדוש הוא זה שחתם על גבי תלוש השכר לחודש 11/2004 ליד הכיתוב (עמ' 33 לפרו' ש' 4 – 5) וכי שידורית נוהגת לאפס את יתרת ימי החופשה בסוף כל שנה מסיבותיה שלה. כשנשאל מר דוד מדוע שולם לו דווקא סכום של 7,000 ₪ והשיב:

"...בעקרון באתי וביקשתי ממנו מקדמה או הלווה [צ"ל: הלוואה – א.א.] על סך של 7 אלף ₪ לפני כן, ודדוש אמר לי קח את זה כבונוס. כשקיבלתי את התלוש הופתעתי מכל שהוא רשם את זה לא כבונוס אלא לקח לי את ימי החופש המגיעים לי שזה יותר כסף מ7 אלף. כעסתי, ואמרתי לו שיקח את הכסף חזרה ויחזיר לי את ימי החופש, לא רציתי לפדות אותם. בשיחה איתו הוא פשוט שכנע אותי שכן לפדות אותם והשאיר לי את ימי החופש שמגיעים לי בחתימה שלו" (עמ' 33 לפרו' ש' 11 – 17).

91. מנגד טענה שידורית כי מר דוד אינו זכאי לתשלום פדיון חופשה. לטענת שידורית סרב מר דוד למלא טופס בדבר ימי החופשה שניצל והדבר מנע מעקב אחר ימי חופשתו למעט ימים

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

שמר דדוש ציין ביומן כימי היעדרות של מר דוד. לפיכך נעשה עם מר דוד 'יישור קו' ושולם לו בחודש 11/2004 סכום של 7,000 ₪ בגין יתרת ימי החופש להם היה זכאי עד לאותו מועד. לטענת שידורית זכאי מר דוד לפדיון חופשה בשל 0.26 ימי חופשה בלבד, בהתאם לרישום בתלוש השכר של חודש 4/2005.

לעניין הכיתוב הצהיר מר דדוש כי "הרישום שם אינו בכתב ידי, אמנם החתימה נחזית להיות חתימתי, אבל אינני זוכר כי אכן אישרתי את הכתוב שם ובאם זו חתימתי" וחזר על טענתו בדבר עריכת גמר חשבון עם מר דוד לעניין ימי החופשה להם הוא זכאי עד לסוף חודש 11/2004 (ס' 46 לתצהיר).

בעדותו בפנינו חזר בו מר דדוש מהצהרתו כי החתימה על תלוש השכר של חודש 11/2004 נחזית להיות חתימתו. מר דדוש חזר על האמור בתצהירו בדבר סירובו של מר דוד למלא טפסים הנוגעים לימי החופש שניצל ובדבר הרישומים שערך בימים בהם ידע כי מר דוד יצא לחופשה. מר דדוש העיד כי הרישומים שערך נמצאים בהנהלת החשבונות של שידורית ומשנשאל מדוע לא צורפו הרישומים לתצהירו השיב "אין תשובה. אני לא מנהל חשבונות אני מנהל חברה" (עמ' 7 לפרו' ש' 4 – 16).

92. לאחר ששקלנו את טענות הצדדים ועדויותיהם, החלטנו כי יש לקבל את תביעתו של מר דוד ולפסוק לזכותו פדיון חופשה בעד 17 ימים, מהנימוקים שיפורטו להלן:

92.1. הלכה היא כי נטל ההוכחה בדבר ימי החופשה שנטל העובד מוטל על המעביד²⁶. שידורית לא עמדה בנטל זה. שידורית לא הוכיחה את מספר ימי החופשה שניצל. שידורית אף לא הסבירה כיצד הסכום של 7,000 ₪ ששולם למר דוד בחודש 11/2004 מהווה פדיון של מלוא ימי החופשה להם היה זכאי עד לאותו מועד, כטענתה.

92.2. לכך נוסיף כי על אף עדותו של מר דדוש בדבר עריכת רישומים חלקיים של ימי החופשה שניצל מר דוד, רישומים שכאלה לא הוצגו בפנינו, הגם שלטענת מר דדוש הם מצויים בהנהלת החשבונות של שידורית. כאמור, ההלכה היא שהימנעות מהצגת ראיות הנמצאות בשליטת בעל הדין מקימה חזקה ולפיה אילו הוצגה אותה ראיה הייתה פועלת לחובתו של אותו בעל דין.

²⁶ דב"ע (ארצי) לא/22 – 3 ציק ליפוט – קסטנר, פד"ע ג 215 (1972).

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

92.3. כמו כן, גרסתו של מר דדוש בדבר 'ישור קו' שנעשה עם מר דוד בעניין ימי החופשה להם היה זכאי עד לחודש 11/2004 אינה מתיישבת עם הרישומים בתלוש השכר. כאמור, הצהיר מר דדוש כי בוצע עם מר דוד 'ישור הקו' בתלוש השכר של חודש 11/2004 ושולם לו סכום של 7,000 ₪ "בגין יתרת חופשה עד לאותו מועד" [ההדגשה הוספה – א.א.]. אלא שהצהרה זו אינה מתיישבת עם הרישום בתלוש השכר ולפיו שולם הסכום בגין "גמר חופש 03" בלבד.

יתרה מכך, ההצהרה של מר דדוש אף אינה מתיישבת עם תלוש השכר של חודש 12/2004 ולפיו נותרה לזכות מר דוד יתרה של 3 ימי חופשה. שכן אם אכן היה נערך עם מר דוד גמר חשבון עד לסוף חודש 11/2004, הרי ש"יתרה הקודמת" של ימי החופשה בתלוש השכר של חודש 12/2004 הייתה צריכה להיות 'אפס' ולא 'שלושה' ימים (מופיעים בתלוש השכר של חודש 11/2004 כ"יתרה חדשה").

92.4. נוסף כי מצאנו שגרסתו של מר דדוש בנוגע לחתימה על תלוש השכר של חודש 11/2004 לא הייתה עקבית בלשון המעטה. מר דדוש הצהיר כי מדובר בחתימה "הנחזית להיות חתימתי" אך לא זכר את נסיבות החתימה. בעדותו בפנינו חזר בו מר דדוש מהצהרתו והכחיש שמדובר בחתימתו ואף טען שהחתימה על תלוש השכר שונה מחתימה אחרת שלו. שינוי הגרסה הראשונית של מר דדוש יש בו בכדי להחליש את מהימנות גרסתה של שידורית.

92.5. זאת ועוד. מצאנו כי גרסתו של מר דוד בעניין מספר ימי החופשה שנותרו לזכותו בסיום העבודה עקבית ומתיישבת עם הראיות שבפנינו.

א) גרסתו של מר דוד בדבר איפוס ימי החופשה להם היה זכאי בתחילת כל שנה מתיישבת עם תלושי השכר שהוצגו בפנינו. בתלוש השכר של חודש 1/2003 נותרה יתרת חופשה של 24 ימים ואילו בתלוש השכר של 1/2004 מתחילה ספירת ימי החופשה מחדש. באופן דומה אופסה יתרת החופשה של מר דוד לשנת 2004 (5 ימי חופשה) בתלוש השכר של חודש 1/2005.

ב) גרסתו של מר דוד ולפיה הוא זכאי לתשלום פדיון של 17 ימי חופשה מתיישבת עם הכיתוב בתלוש השכר לחודש 11/2004 ולפיו זכאי מר דוד ל-12 ימי חופשה קלנדריים בגין שנת 2003 ועם יתרת ימי החופשה המופיעה בתלוש השכר לחודש 12/2004 – 5 ימי חופשה.

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח
נ.צ (ע) מר מעוז הלוי
נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

ג) הסכום ששולם למר דוד (7,000 ₪) – מתיישב יותר עם גרסת מר דוד כפי שפורטה לראשונה בעדותו בפנינו מאשר עם גרסת שידורית ולפיה סכום זה מהווה פדיון של מלוא ימי החופשה להם היה זכאי מר דוד עד לסוף חודש 11/2004, ונבאר.

שידורית לא הציגה בפנינו כל חישוב שיעיד על נכונות גרסתה ולפיה הסכום הנ"ל שולם למר דוד כפדיון עבור ימי החופשה להם היה זכאי עד לסוף שנת 2003 (24 ימים) או עד לסוף חודש 11/2004 (27 ימים)²⁷ ואף ניסיונותינו להתחקות אחר חישוב שכזה נכשלו.

משכך, גרסתו של מר דוד ולפיה הסכום הנ"ל לא היה אמור להיות משולם כפדיון ימי החופשה אלא כהלוואה (שבסופו של דבר נזקפה על חשבון פדיון חופשה) מתיישבת עם ההגיון ויש בה כדי ליתן הסבר להעדר היכולת להוכיח את טענת שידורית באמצעות חישוב. גרסה זו של מר דוד אף מתיישבת עם החישוב שנעשה בדיעבד ועם הכיתוב ולפיו נותרה לזכותו של מר מאיר יתרה של 12 ימי חופשה, שכן התוצאה של חלוקת שכרו של מר דוד ב-22 ימי עבודה וכפילת המנה ב-12 ימים היא 6,830 ₪.

92.6. לא נעלמה מעינינו טענת שידורית בסעיף 137 לסיכומים ולפיה בהתאם לחוק חופשה שנתית חובה על העובד לנצל את מלוא ימי חופשתו מידי שנה וכי ימי חופשה שהעובד לא ניצל במהלך השנה נמחקים. אלא שאין בטענה זו בכדי להועיל לה. שכן, אכן סעיף 7 לחוק חופשה שנתית קובע כי החופשה אינה ניתנת לצבירה אלא שמוסיף הסעיף וקובע כי "רשאי העובד, בהסכמת המעביד לקחת רק שבעה ימי חופשה לפחות ולצרף את היתרה לחופשה שתינתן בשתי שנות העבודה הבאות". במקרה שבפנינו הודתה שידורית כי אפשרה למר דוד לצבור את ימי חופשה להם היה זכאי בשנת 2003 ואף טענה כי שילמה לו תמורתם בחודש 11/2004. לפיכך על מנת ששידורית תוכל לפעול על פי הוראות חוק חופשה שנתית היה עליה להוכיח כי הודיעה למר דוד שאינו יכול להמשיך ולצבור את ימי החופשה ושהוא מחויב לנצלם מידי שנה או שהם ימחקו.

²⁷ 24 ימי חופשה בתלוש חודש 12/2003 + 3 ימי חופשה בתלוש חודש 11/2004.

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח
נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי
נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

93. למעלה מן הדרוש נציין כי לא נעלמה מעינינו פסיקת בית הדין הארצי בעניין **אצ'ילדייב**²⁸ ולפיה לא ניתן לשלם לעובד פדיון ימי חופשה כתחליף לחופשה בפועל לה הוא זכאי מכוח חוק חופשה שנתית. ומשכך למעשה אין כל משמעות לסכום ששולם למר דוד כ"גמר חופש 03" בחישוב פדיון ימי החופשה להם זכאי מר דוד. אלא שאין אנו נדרשים לעניין זה הן מן הטעם שמדובר בטענה שכלל לא הועלתה בפנינו והן מן הטעם שממילא הוכחה זכאות למלוא הסעד שנתבע בעניין פדיון ימי חופשה.

94. מן המקובץ עולה כי התובע זכאי לפדיון בעד 17 ימי חופשה בסכום של 9,676 ₪ (17 x 12,522.44/22) בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 21.4.2005 ועד למועד התשלום בפועל.

ג. דמי הבראה

95. מר דוד טען כי שידורית שילמה לו דמי הבראה עד לחודש 8/2004. את טענתו תמך מר דוד בתלוש השכר של חודש 8/2004 ממנו עולה כי באותו חודש שולם למר דוד סכום של 2,142 ₪ עבור 7 ימי הבראה (ס' 12 לתצהיר מר דוד; נספח ז' לתצהיר). משכך טען מר דוד כי הוא זכאי לתשלום דמי הבראה בסכום של 2,275 ₪ בגין התקופה שמחודש 9/2004 ועד ליום 20.4.2005, המועד בו סיים את עבודתו.

96. מנגד טענה שידורית כי שילמה למר דוד סכום של 2,275 ₪ בגין דמי ההבראה להם היה זכאי עבור עבודתו בשנת 2004 כולה. עם זאת, הודתה שידורית כי מר דוד זכאי לתשלום דמי הבראה יחסיים לשנת 2005 בסכום של 709 ₪, אותם קיזזה מהסכומים שמר דוד חב לה (ס' 12 לכתב ההגנה).

מר דדוש נחקר בעניין תביעתו של מר דוד, באופן הבא (עמ' 7 לפרו' ש' 17–23):

"ש. לגבי הבראה – אתה טוען שהוא לא זכאי להבראה רק לתקופה האחרונה מפנה לסעיף 47 לתצהירו בסיפא, אני אומר לך שהתשלום היה באוגוסט 8/04 וזה היה עבור תקופה קודמת כי הוא התחיל לעבוד באוגוסט ולכן בכל אוגוסט מגיע לו הבראה, מגיע לו לפחות מאוגוסט ועד למאי.

ת. ההנחה שלך לא נכונה, חישוב ימי הבראה מתבצע בהתאם לתוכנות של הנהח"ש מתחילת שנה קלנדרית ואז משלמים, התשלום לא בהכרח משנה לשנה. אנו משלמים לכל עובדי החברה פדיון חופשה והבראה בתאריך קבוע."

²⁸ ע"ע (ארצי) 324/05 אצ'ילדייב – עמישב שרותים בע"מ, (לא פורסם, 27.3.2006) (להלן - אצ'ילדייב).

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

97. מכאן, שהשאלה העומדת להכרעתנו היא אם הסכום ששולם למר דוד בגין דמי הבראה בחודש 8/2004 מהווה תשלום עבור התקופה שמחודש 9/2003 ועד לחודש 8/2004, כטענתו או שמא מדובר בתשלום בגין דמי הבראה להם זכאי מר דוד בכל שנת 2004, כטענת שידורית.

98. לאחר ששקלנו את טענות הצדדים, החלטנו כי יש להעדיף את עמדת מר דוד על פני עמדת שידורית ולחייב את שידורית בתשלום דמי הבראה למר דוד בגין התקופה שמחודש 9/2004 ועד ליום 20.4.2005, ואלה טעמנו:

98.1. **ראשית**, הלכה היא כי הנטל להוכחת תשלום דמי הבראה מוטל על המעביד ובתנאי שהעובד הוכיח, כי הועסק לפחות שנה אחת מלאה אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה²⁹. עדותו הסתמית של מר דדוש ולפיה קיבל מר דוד את מלוא דמי הבראה עבור שנת 2004 אינה בגדר הרמת הנטל. יתרה מכך, טענת שידורית משמעה שדמי הבראה עבור התקופה שמחודש 9/2004 ועד לסוף אותה שנה שולמו למר דוד מראש, דבר שאינו שכיח ביחסי עבודה. משכך יש לתמוך טענה זו גם באסמכתאות בכתב או בראיות אובייקטיביות אחרות ולא די בהצהרתו של מר דדוש בעניין.

98.2. **שנית**, סכום דמי הבראה ששולם למר דוד בחודש 8/2004 מתיישב עם עמדת של מר דוד ולא עם עמדת שידורית, ונסביר.

מר דוד החל עבודתו בשידורית בחודש אוגוסט 1994. לפיכך בחודש אוגוסט 2004 השלים 10 שנות עבודה והיה זכאי לתשלום דמי הבראה בעד 7 ימים, בהתאם הוראות צו ההרחבה בדבר הוצאות הבראה ונופש (להלן – **צו ההרחבה**). תלוש השכר לחודש 8/2004 מעלה כי אכן שולם למר דוד סכום של 2,142 ₪ בעד 7 ימי הבראה (7 x 306). עובדה זו המתיישבת עם טענת מר דוד ולפיה תשלום דמי הבראה בחודש 8/2004 מהווה תשלום עבור השנה שמחודש 9/2003 ועד לחודש 8/2008. נבהיר, כי לו הייתה נכונה טענת שידורית בדבר תשלום דמי הבראה עבור שנת 2004 כולה, כי אז היה עליה לשלם למר דוד לסכום גבוה יותר כיוון שלאחר השנה ה-10 לעבודה הזכאות היא ל-8 ימי הבראה לשנה כך שעבור שנת 2004 היה

²⁹ דב"ע (ארצי) נו/283 – 3 עוף טנא תעשיות (1991) בע"מ - אחמד עומר, (לא פורסם, 29.10.1996).

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

זכאי מר דוד לתשלום דמי הבראה בעד 7.33 ימים (עד לחודש 8/2004 : 8/12 חודשים $7 \times$ ימי הבראה = 4.66 ימים ; מחודש 9/2004 ועד לסוף השנה : $4/12 \times 8$ ימי הבראה = 2.66 ימים) ולא בעד 7 ימים כפי ששולם לו בפועל.

98.3. **שלישית**, גם העובדה שמר דוד היה זכאי בתחילת חודש אוגוסט לתשלום דמי הבראה בשל השלמת שנת עבודה מתיישבת עם תשלום דמי הבראה בחודש 8/2004 בעד התקופה שמחודש 9/2003 ועד לחודש 8/2004.

98.4. **רביעית**, גרסת שידורית ולפיה שולם למר דוד סכום של 2,275 ₪ בשנת 2004 לא הוכחה. הראייה היחידה שבפנינו לעניין דמי ההבראה ששולמו למר דוד היא תלוש השכר לחודש 8/2004, אשר צורף לתצהירו, ושמעיון בו עולה כי שולם למר דוד סכום של 2,142 ₪ בלבד.

99. מן המקובץ עולה כי על שידורית להוסיף ולשלם למר דוד דמי הבראה עבור התקופה שמחודש 9/2004 ועד ליום 20.4.2005, קרי – בגין 7 חודשים ו-20 ימים. על פי הוראות צו ההרחבה, זכאי מר דוד עבור השנה ה-11 לעבודתו לתשלום בעד 8 ימי הבראה. לפיכך מספר ימי ההבראה להם זכאי מר דוד עבור התקופה האמורה הם 5 (7.6 חודשים / 8×12). בהתאם לצו ההרחבה שיעורו של יום הבראה החל מיום 1.7.2004 הוא 306 ₪ לכל יום הבראה. לפיכך משעבד מר דוד בהיקף של משרה מלאה הוא זכאי לדמי ההבראה בסכום של 1,530 ₪.

100. כללו של דבר, מר דוד זכאי לתשלום דמי הבראה **בסכום של 1,530 ₪** בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 21.4.2005 ועד למועד התשלום בפועל.

סוף דבר

101. תביעת התובעות – נדחית.

בתוך 30 יום מהיום תשלמנה התובעות, יחד ולחוד, לנתבעים הוצאות משפט בסכום של 5,000 ₪ ושכ"ט עו"ד בסכום של 15,000 ₪ בתוספת מע"מ. לא ישולם הסכום במועד האמור ישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד מתן פסק הדין ועד למועד התשלום בפועל.

בפסיקת ההוצאות ושכר הטרחה הבאנו בחשבון את העבודה הרבה שהושקעה מצד הנתבעים על מנת להתגונן כנגד התביעה ובכלל כך פניותיהם ללקוחותיהם למתן עדות

בתי הדין לעבודה

עב 002198/06, עב 008585/05

02/11/2009

בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב יפו

בפני: כב' השופט אילן איטח
נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי
נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

ולחלופין לכתיבת מסמך במטרה לסתור את הטענות הסתמיות של התובעות וכן את שכן בטלות העדים בו חויבו.

102. תביעתו של מר דוד נגד שידורית – מתקבלת. לפיכך אנו מחייבים את שידורית לשלם לתובע את הסכומים הבאים בתוך 30 יום ממועד קבלת פסק הדין:

102.1. **פיצויי פיטורים** בסכום של 134,268 ₪ בתוספת הפרשי הצמדה וריבית חוקית מיום 21.4.2005 ועד למועד התשלום בפועל.

102.2. **פדיון חופשה** בסכום של 9,676 ₪ בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 21.4.2005 ועד למועד התשלום בפועל.

102.3. **דמי הבראה** בסכום של 1,530 ₪ בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 21.4.2005 ועד למועד התשלום בפועל.

102.4. **הוצאות משפט** בסכום של 2,000 ₪ ושכ"ט עו"ד בסכום של 7,500 ₪ בתוספת מע"מ. לא ישולמו הסכומים במועד ישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום מתן פסק הדין ועד למועד התשלום בפועל.

103. אגרה דחוייה ככל שלא שולמה, תשולם ע"י התובעת, תוך 30 ימים ממועד קבלת פסק הדין. המזכירות תשלח שובר מתאים.

בגדרן של ההוצאות בתביעתו של מר דוד (עב 8585/05) הובאו בחשבון, בין היתר, האגרות ששולמו ושיש לשלם בגין הרכיבים שנפסקו התובע.

על פסק הדין ניתן לערער בזכות בפני בית הדין הארצי לעבודה בירושלים. הודעת ערעור יש להגיש לבית הדין הארצי תוך 30 ימים ממועד קבלת פסק הדין.

ניתן היום ט"ו בחשוון, התש"ע (2 בנובמבר, 2009), בהיעדר הצדדים.

אילן איטח – שופט
אב"ד

נ.צ. (מ) מר עמירם מילר

נ.צ. (ע) מר מעוז הלוי